
STICHTING

HUGO KOTESTEIN

Voor behoud en versterking van
de (historisch-)ruimtelijke kwaliteit
van de stads- en dorpsgebieden
en het landelijk gebied

JAARVERSLAG 2018

INHOUD

Pagina 2	- Stichting Hugo Kotestein
Pagina 3	- Voorwoord Bram Huisman
Pagina 5	- Organisatie
Pagina 5	- Privacy Reglement
Pagina 5	- Financieel verslag
Pagina 6	- Uitreiking oorkonde
Pagina 8	Eervolle vermelding 2018
Pagina 8	- Verslag werkgroep Kamerik
Pagina 9	- Verslag werkgroep Bodegraven-Reeuwijk
Pagina 11	- Verslag werkgroep Harmelen
Pagina 15	- Verslag werkgroep Montfoort/Linschoten
Pagina 19	- Verslag werkgroep Oudewater
Pagina 25	- Verslag werkgroep Woerden

Foto omslag

Gemeentehuis van Kamerik

Bouwjaar 1955

STICHTING HUGO KOTESTEIN

De stichting is in 1975 opgericht voor behoud en versterking van het historisch erfgoed in haar werkgebied, het hart van het Groene Hart bestaande uit de gemeenten en kernen Bodegraven-Reeuwijk, Driebruggen, Waarder, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden en Zegveld.

Het gaat hierbij om beeldbepalende gebouwen en andere elementen die waardevol zijn uit stedenbouwkundig, landschappelijk, architectonisch of cultuurhistorisch oogpunt te beschermen en te handhaven.

Het initiatief tot de oprichting is genomen door de Stichts-Hollands Historische Vereniging (SSHV) nadat een aantal historische gebouwen in Woerden onder de slopershamer was gevallen. Dit gold onder meer het 17de eeuwse Proveniershuis in Woerden, dat werd gebouwd door Hugo Jasperszoon Kotestein, stadstimmerman (aannemer en bouwmeester). De stichting is dan ook naar hem genoemd. Hugo Kotestein was lid van de vroedschap van Woerden en enige tijd burgemeester.

De stichting is ingeschreven in de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 41172329. De notariële akte is ingeschreven op 3 juni 1975.

Het jaarverslag is tot stand gekomen met medewerking van het bestuur en de werkgroepen van de stichting.

Dit jaarverslag is een uitgave van Stichting Hugo Kotestein

p/a Het Jaagpad 56

3462 HC Linschoten

www.hugokotestein.nl

E: info@hugokotestein.nl

T: 0348 482582

VOORWOORD

Beste lezeres, beste lezer,

Toen ik als voorzitter van onze Stichting Hugo Kotestein aantrad, schreef ik in m'n eerste voorwoord (jaarverslag 2012), dat het niet m'n gewoonte was met de deur in huis te vallen maar het toch deed. En ik denk dat je slechte gewoontes soms moet koesteren: dus ga ik dat "met de deur in huis vallen" weer doen!

Want, nog op de valreep van het verslagjaar 2018, op 17 december, is tijdens een extra plenaire vergadering ten stadhui van Oudewater unaniem Loes Bakker tot nieuwe voorzitter van het Dagelijks Bestuur van Stichting Hugo Kotestein gekozen en toen is daar ook besloten dat zij op de plenaire vergadering van 7 maart 2019 het voorzitterschap van ondergetekende zal overnemen.

Loes Bakker, woonachtig te Oudewater, is van huis uit planoloog en die vakinhoudelijke kennis wist ze - in diverse functies - steeds te verbinden met **zowel** bestuurlijke processen **als** burgerbetrokkenheid. Hierbij wordt ze gedreven door nieuwsgierigheid naar en liefde voor de cultuurhistorische waarde van het Groene Hart.

Daarom val ik dus maar gelijk met de deur in huis **en** met felicitaties!! Felicitaties allereerst voor onze Stichting omdat we een goede, ervaren en in de regio goed ingevoerde voorzitter krijgen.

En ook felicitaties voor Loes omdat zij voorzitter mag zijn van zo'n bevlogen club van vrijwilligers, die **ieder voor zich** expert zijn op gebieden als materiaalkennis, bouwkunde, architectuur, projectontwikkeling, landschapsinrichting, (grond)waterhuishouding, archeologie, enz., enz., en **gezamenlijk één** passie delen: behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit van ons werkgebied. Zelf heb ik dat in de afgelopen 7 jaar met ontzettend veel plezier en ook met heel veel dankbaarheid mogen doen en voor de komende jaren wens ik Loes dat ook van harte toe!!

Overigens, er valt nog veel meer over dit verslagjaar te zeggen: 2018 was Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed; extra aandacht voor erfgoed in Europa en voor erfgoed met een Europese connectie (zoals bijv. de Limes). Hoewel ik meestal wat sceptisch sta tegenover zulke "jaren van.....", omdat het vaak betekent

dat er in andere jaren nauwelijks of geen aandacht voor was, is er nu wel reden voor vreugde. Of het met dat "Jaar van..." te maken had of niet, voor deze kabinetsperiode is er 325 miljoen extra voor erfgoed uitgetrokken, waaronder substantiële bedragen voor behoud en (grotere) restauraties van religieus erfgoed. Dat laatste is belangrijk als je bedenkt dat – naar schatting van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed – in de komende 10 jaar zo'n 2 kerken per week hun deuren zullen sluiten. Kerken vinden niet altijd een boeiende herbestemming, zoals bijvoorbeeld een boekwinkel (Dominicanenkerk in Maastricht, Broerenkerk in Zwolle), een museum annex bibliotheek (Petruskerk in Vught), een restaurant (Kruisherenkloosterkerk in Maastricht, Kerkje van Klein Wetsinge) of een woonwinkel.

Over dat laatste: in Harmelen heeft de voormalige Gereformeerde Kerk aan de Dorpsstraat een heel mooie herbestemming als woonwinkel gekregen. Daardoor is een beeldbepalend gebouw in de historische kern van Harmelen bewaard gebleven. (Binnenkort een monument? Zie het verslag van de werkgroep Harmelen). Uit waardering voor dit waardevolle initiatief is op 20 oktober de eerste **Eervolle Vermelding** van onze Stichting aan de huidige eigenaressen van de "Woonkerk" overhandigd.

Een andere spraakmakende herbestemming in ons werkgebied betreft die van een voormalige Openbare Lagere School naar een Muziekhuis in Oudewater. Het AD van 16 oktober kopte in de Groene Hart katern: "Er zit muziek in Oudewaters erfgoed. Sebastian en Loes van Zijl hebben hem: **De Hugo Kotestein Oorkonde 2018.**

Zij toverden de oude openbare school aan de Kapellestraat in Oudewater om tot een paleis van een muziekhuis".

Dat is niet alleen heel mooi, maar ook heel erg terecht gezegd: Chapeau voor dit fantastische initiatief!! Verderop in dit jaarverslag leest u meer over Oorkonde en Eervolle Vermelding. Kortom, 2018 was een feestelijk jaar voor onze Stichting. Maar, toch ook een jaar waarin zorgen over ons werkgebied wel heel erg op de voorgrond traden. Dan doel ik op de vraag "hoe duurzaam zijn we nog bezig??", op de complexe problematiek van klimaatverandering,

zeespiegelstijging, bodemdaling, CO₂-neutraliteit, productieverhoging, automatisering, biodiversiteit, enz. Ik geef graag toe dat de discussie soms op hype-achtige manier wordt gevoerd en deze termen nogal eens verworpen tot containerbegrippen.

Maar toch.....uiteindelijk zal hierdoor ons werkgebied gaan veranderen.

Ik noem een paar punten.

- Boerenbedrijven verdwijnen; al in 2013 meldde Trouw "Zeven boeren per dag stoppen met hun bedrijf". In ruim een halve eeuw tijd is zo'n 90% van het aantal boerenbedrijven verdreven.
- De boeren die blijven boeren, realiseren een enorme schaalvergroting door landbouwmechanisatie en automatisering. De afgelopen 25 jaar vond een ruime verdubbeling plaats van het aantal koeien per melkveehouderij bedrijf. Bij varkens- en pluimveehouderijen vindt een soortgelijke ontwikkeling (nog wat sneller) plaats.
- De druk op het veenweide gebied wordt groter. Een onderzoek van de Groene Hart Academie beschreef 3 jaar geleden al dat woningbouw, bedrijventerreinen en wegeaanleg de voornaamste bedreigingen voor de polders in het Groene Hart zijn: van de 60 onderzochte polders hadden er slechts 9 een "veilige" status, de overige bleken aangetast door bebouwing of anderszins en/of werden daarmee bedreigd.
- Middels intensivering en schaalvergroting in de veeteelt neemt de druk op de drassige veenweide ook letterlijk toe door zwaardere infrastructuur, transport- en landbouwmachines. Verlaging van de grondwaterstand werkt wel een poosje, maar ontwatering van veen leidt door oxidatie en inklink tot bodemdaling (soms cm's per jaar)
- en daardoor weer tot toenemende vernatting en via **weer** verdere verlaging van de grondwaterstand

draait de vicieuze cirkel – hoelang nog? – rond.

Krantenkoppen als "De lage landen liggen steeds lager" en "De Kanis leeft op een dikke spons" spreken boekdelen.

- Oxidatie van veen kost zuurstof en levert kooldioxide (CO₂) en zo is berekend dat ons veenweide gebied zo'n 4% van de totale CO₂-emissie van Nederland voor zijn rekening neemt en ook dat moet met de nieuwe nationale klimaatdoelstellingen drastisch veranderen. Dus toch weer vernatting **en** nat laten, of toch uiterst grootschalige boomplant – een Veluwe in het Groene Hart erbij?? En "moet de koe dan toch uit de veenwei?" om plaats te maken voor "natte" landbouw, zoals Trouw zich begin van dit jaar afvroeg?

Hoe dan ook, op (lange?) termijn zullen de eeuwenoude activiteiten, die mede vorm bepalend waren voor ons landschap en de stads-en dorpskernen in ons werkgebied, plaats gaan/moeten maken voor andere. En die zo veranderende functies zullen om andere (landschaps)vormen vragen. Dan wordt de vraag, welke polder, welk gemaal, welk boerderijlint, welk geriefbosje, welk kaaspakhuis, enz. moet behouden blijven, steeds klemmender. Omdat we simpelweg niet alles kunnen behouden zal "Hugo Kotestein" samen met vele andere betrokkenen instrumenten moeten ontwikkelen om prioriteiten te kunnen stellen: wat moet echt wel (en wat – helaas – niet) behouden worden als getuige van onze historie zodat we steeds weer het verhaal kunnen vertellen hoe het in Woerden, in Montfoort, in Bodegraven.....noem maar op.....zo geworden is zoals het nu is.

Dankbaar dat ik aan die *core-business* van onze Stichting Hugo Kotestein mocht bijdragen, wens ik u, beste lezeres en beste lezer, veel leesplezier met dit Jaarverslag 2018!

Namens het Dagelijks Bestuur,

Bram Huisman, inmiddels oud-voorzitter

DE ORGANISATIE

De stichting heeft zes werkgroepen te weten:

Bodegraven-Reeuwijk, voorzitter Peter Timp
Harmelen, voorzitter Pier Sinia
Kamerik, voorzitter Hein Kuiper
Montfoort- Linschoten, voorzitter Peter Versloot
Oudewater, voorzitter Jan van 't Riet
Woerden-Zegveld, voorzitter Piet Brak.

De stichting kent een federatieve opzet.
De lokale of meer regionale werkgroepen houden zich bezig met de ontwikkelingen in hun gebied. Ze hebben bevoegdheid om zelfstandig in overleg te treden met gemeenten, provincie, particulieren en andere belanghebbenden.

Het bestuur van de Stichting bestaat statutair uit de voorzitters van de werkgroepen en het dagelijks bestuur dat in 2018 bestaat uit:

Voorzitter	Bram Huisman
Penningmeester	Magdaleen Mulder
Secretaris	Mieke van Deuren

De penningmeester is tevens bestuurslid van de Stichts-Hollands Historische Vereniging.
De stichting kent formeel geen leden. De deelnemers in de werkgroepen heten statutair correspondenten.
In 2018 waren er 37 werkgroep leden.

ONZE ACHTERBAN

In 2018 was het aantal donateurs 80. Dit is exclusief de werkgroep leden waarvan het merendeel ook jaarlijks geld doneert. Voor de continuïteit van de stichting is het van belang dat er zich nieuwe leden voor het werk in de werkgroepen aanmelden en uiteraard ook nieuwe donateurs.

VERGADERINGEN

In het verslagjaar hebben er vier plenaire vergaderingen plaatsgevonden: op 19 februari, 24 april, 19 november en 17 december.
Daarnaast houden de werkgroepen hun reguliere vergaderingen.

PRIVACY REGLEMENT

Stichting Hugo Kotestein is opgericht voor behoud en versterking van het historisch erfgoed in haar werkgebied in het Groene Hart. De stichting heeft werkgroep leden en donateurs. Van de namen, adresgegevens en email adressen van de werkgroep leden en donateur is een bestand opgebouwd. Het bestand wordt bewaard in een virus beveiligde computer door de secretaris en de penningmeester van de stichting.

De gegevens in het bestand worden door de secretaris alleen gebruikt om uitnodigingen te versturen van activiteiten van de stichting, zoals de oorkonde uitreiking en de donateur dag alsmede voor het versturen van het jaarverslag en door de penningmeester om betalingsverzoeken te versturen en ontvangen donaties te noteren.

Gegevens van de werkgroep leden en donateurs worden terstond verwijderd zodra zij aangeven te willen stoppen of als zij overleden zijn.

Mieke van Deuren, secretaris

FINANCIEEL OVERZICHT

Het boekjaar 2018 konden we met een positief saldo afsluiten!

De onkosten voor de Oorkonde 2018 werden grotendeels betaald door de ontvangers van de Oorkonde. Hierdoor konden we de extra onkosten voor het updaten van onze website uit de lopende exploitatie bekostigen.

Onze inkomsten, bestaande uit bijdragen van donateurs, werkgroep leden en giften, bedroegen € 2773,--. Nagenoeg hetzelfde als in 2017.

De Kascommissie heeft de boekhouding gecontroleerd en in orde bevonden.
Aan het dagelijks bestuur werd decharge verleend voor het gevoerde beleid.

Het aantal donateurs is aan het eind van het boekjaar ongeveer gelijk gebleven met het jaar daarvoor. We zijn heel dankbaar dat veel donateurs meer doneerden dan de gevraagde minimale bijdrage van € 15,--.

Omdat wij geen subsidies ontvangen zijn wij voor onze inkomsten afhankelijk van donaties en giften. Het vinden van nieuwe donateurs blijft daarom onze prioriteit houden.

De streven is om de uitgaven zoals secretariaatskosten zoveel mogelijk te beperken. Het bestuur en de werkgroep leden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

De Stichting is in het bezit van het ANBI certificaat. Donaties zijn dus aftrekbaar van de belasting.

Magdaleen Mulder, penningmeester

Hugo Kotestein oorkonde 2018 voor Muziekhuis Oudewater.

Op vrijdag 12 oktober jl. reikte wethouder Walther Kok de Hugo Kotestein oorkonde uit aan Sebastian en Loes van Zuijlen-de Vos voor hun plan om het gebouw van de voormalige openbare school aan de St. Janstraat in Oudewater te restaureren, welk plan zij met grote vasthoudendheid en vindingrijkheid hebben uitgevoerd, om er vervolgens een muziekschool in te vestigen en te exploiteren. Ruim 120 genodigden en belangstellenden woonden de uitreiking bij.

De uitreiking

Waar gaat het om?

Het gebouw, rijksmonument, dateert uit 1885 en heeft tot 1927 als lagere school dienst gedaan. Daarna heeft de eigenaar, de gemeente Oudewater het telkens naar bevind van zaken beschikbaar gesteld aan een reeks gebruikers, variërend van tentenfabriek tot verenigingslokaal, met een inwonende conciërge.

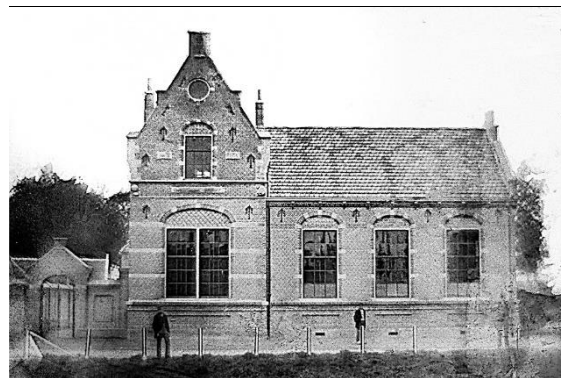
Die achtereenvolgende gebruikers hadden het gebouw behoorlijk uitgewoond, terwijl gaandeweg steeds meer zichtbaar werd dat het gebouw aan het scheuren en verzakken was.

De gemeente heeft de voorbije vijftig jaar helemaal niets aan onderhoud gedaan, behoudens klusjes door de conciërge, het herstellen van lekken aan waterleiding, en elektriciteit en riool laten repareren om het onderdak bruikbaar te houden.

In 2012 heeft de gemeente zich van dit rijksmonument willen ontdoen via een 'beauty contest' door het gebouw voor een symbolische prijs van € 50.000 te koop aan te bieden onder twee voorwaarden: een deugdelijke restauratie en een maatschappelijke functie na die restauratie. Sebastian en Loes van Zuijlen hebben het pand mogen kopen. Zij hebben het in de loop van 2016/17 stijlvol en deugdelijk gerestaureerd.

Architectonische waarde

De school is ontworpen door architect M.C. van Wijngaarden uit Woerden en in 1885 geopend. De bouwstijl is neorenaissance. Het is een typisch voorbeeld wat men toen wat ironisch aanduidde als een 'schoolpaleis', dat wil zeggen ongebruikelijk rijk geornamenteerd voor een schoolgebouw.

Het gebouw is opgetrokken in klein formaat gele en rode IJsselsteen siermetselwerk. Op de zadeldaken liggen zwarte en rode kruispannen in ruitpatroon. Meer decoratie wordt gevormd door de sierlijke muurankers en de natuurstenen druiplijsten.

Voor de woning (voor het schoolhoofd) is uitvoerig gedecoreerd. Behalve het jaartal 1882 en de naam Openbare Lagere School bevat de kroonlijst enkele schoolsymbolen. In zandsteen zien we een wereldbol met passer en een bijenkorf met boeken, geflankeerd door een roede en een plak, die aangeven dat er nijver geleerd moest worden.

Het complex wordt als een van de mooiste nog bestaande scholen van de provincie Utrecht aangeduid.

Restauratie

Op basis van de herbestemming werd in 2013 door deskundigen een ingrijpend conserveringsplan ingediend met een zwaar programma van eisen.

Na restauratie

Dit plan voorzag onder andere in een geheel nieuwe fundering, en dat was niet haalbaar voor de eigenaren van het toekomstige 'Muziekhuis'.

Sebastian en Loes van Zuijlen lieten weten dat ze daar niet aan mee konden werken en moesten afhaken.

De gemeente Oudewater was hierna terug bij af. Hierna volgde een periode van meer dan twee jaar gehakketak tussen de gemeente, de financiers en de belanghebbenden. Er kwam een nieuw plan op tafel waar alle partijen zich in konden vinden. Primair was daarbij het behoud voor langere tijd van het pand als rijksmonument.

De restauratie werd uitgevoerd in 2016/2017 en is na voltooiing in dagelijks gebruik als muziekschool.

Tijdens de uitreikingsbijeenkomst hield voorzitter Bram Huisman van Stichting Hugo Kotestein een inleiding over de doelstellingen van de stichting.

De trotse eigenaars van het muziekhuis toonden een chronologische reeks beelden van de restauratiewerkzaamheden.

De wethouder wees tijdens zijn uitreikingsrede op twee elementen die bij dit project van primair belang waren: de bestemming als muziekhuis, een verrijking van de stad in cultureel opzicht en het behoud van een rijksmonument.

Met deze afronding kon hij ook de figuurlijke oorworm (de ballade van het muziekhuis, het muziekhuis, het muziekhuis, etc.) rustig uit zijn hoofd laten vertrekken, in de wetenschap dat alles goed was.

Loes en Sebastiaan van Zuijlen

Na afloop van de uitreiking mocht iedereen het pand, inclusief het woonhuis, van top tot teen bekijken en bewonderen.

EERVOLLE VERMELDING 2018

De 'Woonkerk' in Harmelen ontvangt eervolle vermelding.

Stichting Hugo Kotestein kent jaarlijks een oorkonde toe aan personen of instanties die een bijzondere prestatie hebben geleverd die substantieel bijdraagt aan haar missie het behouden en beschermen van waardevolle objecten. Voor de toekenning van deze oorkonde worden door de werkgroepen van de stichting jaarlijks projecten binnen het werkgebied van de stichting, de gemeentes Woerden, Montfoort, Bodegraven en Oudewater genomineerd.

Voor het jaar 2018 is het pand de voormalige Gereformeerde Kerk aan de Dorpsstraat in Harmelen één van de genomineerde objecten. De motivering voor deze nominatie is dat door de inspanning van de huidige eigenaren de voormalige Gereformeerde Kerk een mooie bestemming als Woonwinkel heeft gekregen. Tijdens de restauratie is er nauwlettend op toegezien dat de originele bouwkundige ornamenten zoveel mogelijk gehandhaafd bleven.

De voorzitter van Stichting Hugo Kotestein, Bram Huisman, overhandigde op 20 oktober 2018 een eervolle vermelding aan Tanja Boot en Diana Spies, eigenaressen van De Woonkerk in Harmelen.

Het bestuur van Stichting Hugo Kotestein heeft veel waardering voor dit initiatief omdat hiermee een beeldbepalend gebouw met een grote uitstraling op de omgeving en met grote cultuurhistorische waarde in de kern Harmelen bewaard is gebleven en daarmee dus een eervolle vermelding verdiende!

WERKGROEP KAMERIK

BESTUURLIJK

De werkgroep behartigt de belangen van de Stichting in het gebied van de voormalige gemeente Kamerik, bestaande uit de buurtschappen 's Gravensloot, Houtdijken, Kamerik, Kanis, Oud Kamerik en Teckop. De werkgroep bestond gedurende de verslagperiode uit de volgende leden:

Hein Kuiper (voorzitter)
Jan Knijff
Paul Ranke

Contactadres: Hein Kuiper, email heinkuiper@wxs.nl telefoon 0348 401435 of 06 10871071.

Vertegenwoordiging

De voorzitter van de werkgroep vertegenwoordigt de stichting in de Woerdense gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed (gecombineerde welstands- en monumentencommissie).

De werkgroep is tevens vertegenwoordigd in het Comité Open Monumentendag Woerden

ACTIVITEITEN

Info-panelen

De werkgroep heeft een werkbezoek gebracht aan Oudewater om zich te oriënteren op het plaatsen van enige informatieborden in het beschermd dorpsgezicht. Door de toegenomen toeristische belangstelling voor Kamerik is hier zeker belangstelling voor.

Wij hopen in 2019 tot plaatsing van infopanelen over te kunnen gaan.

Voormalig gemeentehuis

De gemeente Woerden is een procedure gestart om te komen tot plaatsing van het voormalige gemeentehuis van Kamerik op de gemeentelijke monumentenlijst. (Zie de foto van het gemeentehuis op de omslag van dit jaarverslag.) De werkgroep is hierbij actief betrokken.

Wij hebben de contacten met de eigenaar gelegd en het pand extern en intern fotografisch vastgelegd.

Verder hebben wij ons ingespannen om te bevorderen dat de nog aanwezige originele stoelen, bankjes, klok en kandelaars in het pand bewaard blijven.

Grechtkade

In het verslagjaar heeft de werkgroep kennis genomen van het uiteindelijke resultaat van de werken aan de oostelijke kade van de Grecht. Wij hebben vastgesteld dat een drietal beschermde bosjes, tientallen solitaire bomen en vele honderden meters teensloot zijn verdwenen en plaats hebben gemaakt voor een nieuw, geheel onbegroeid flauw breder talud van de kade.

*Verbrede Grechtkade
teensloot, solitaire boom en beschermd bosje
zijn verdwenen*

In het voortraject van dit project hebben wij bij het waterschap aangedrongen op herplant van te rooien bomen en bosjes.

Helaas heeft het waterschap aan ons verzoek geen gehoor gegeven, dit ondanks het feit dat de verdwenen bosjes een beschermde status hadden en niet zonder vergunning van de gemeente gekapt mochten worden. Wij blijven deze zaak bij de verantwoordelijke bestuurders van zowel het waterschap als de gemeente Woerden aankaarten.

Varia:

Beoordeling bouwaanvragen:

Een achttal vergunningaanvragen voor bouw, verbouw of sloop van objecten in ons werkgebied zijn ingezien en beoordeeld op aantasting van monumentale of cultuurhistorische waarden. Het betreft hier een breed scala aan projecten, variërend van nieuwe dakkapellen tot complete herbouw van een boerderij. Geen van deze projecten gaf ons aanleiding bezwaar aan te tekenen.

Advisering

Een aantal adviezen is uitgebracht aan eigenaren van monumentale panden en boerderijen in ons werkgebied. Dit geschiedt veelal in samenwerking met de gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed.

De werkgroep heeft actief geparticipeerd bij een ontwerpessie voor een nieuw natuurontwikkelingsproject van Staatsbosbeheer in de polder Oud Kamerik. De voorzitter van de werkgroep is adviseur van de stichting stadsherstel Woerden.

Een aantal mogelijk door stadsherstel te restaureren panden zijn door hem - bouwhistorisch onderzocht.

Voorzitter dagelijks bestuur

In het verslagjaar heeft de voorzitter van Stichting Hugo Kotestein te kennen gegeven zijn functie in 2019 ter beschikking te stellen. De voorzitter van de werkgroep was lid van de commissie die geschikte nieuwe kandidaten moest voordragen. In de extra plenaire vergadering van de stichting in december 2018 heeft dit geleid tot benoeming van een nieuwe voorzitter. In de voorjaarsvergadering zal de voorzittershamer worden overhandigd.

WERKGROEP BODEGRAVEN-REEUWIJK

BESTUURLIJK

De werkgroep bestaat uit:
Peter Timp, voorzitter
Ries de Vos
Arie Boele

Contactadres Peter Timp, Zwanenbloem 35,
2411 MP Bodegraven, email
peter timp@ziggo.nl, telefoon 0651549678

De werkgroep Bodegraven-Reeuwijk behartigt de belangen van Stichting Hugo Kotestein in de gemeenten en kernen Bodegraven, De Meije, Driebruggen, Hogebrug, Nieuwerbrug, Reeuwijk Brug, Reeuwijk Dorp en Waarder, alsmede in nog 18 buurtschappen.

Overleg met gemeente

Gedurende het verslagjaar hebben de voorzitter, Peter Timp en werkgroep lid, Ries de Vos contact gehad met een vertegenwoordiger van de gemeente, de heer Pieter van Haeften.

Deze heeft informatie gegeven over de inventarisatie van belangwekkende panden. Tevens werd aan de werkgroep een boekwerk gegeven waarin alle panden met enige cultuur historisch belang duidelijk zijn beschreven en van een foto zijn voorzien. Daarnaast is er een paar keer formeel contact geweest met mevrouw Drost, senior juriste ruimtelijke ordening. Met de wethouder is een paar maal in de wandelgangen gesproken ter wederzijdse kennismaking. Formeel contact is er nog niet geweest.

Activiteiten

In Bodegraven is 2018 zeer rustig verlopen. Er was geen aanleiding, gebeurtenis of zorgelijke ontwikkeling die noopten tot spoedoverleg met betrokkenen of een beroep op de expertise van derden noodzakelijk maakten.

De 52 Rijksmonumenten en 73 Gemeentelijke Monumenten, worden, grosso modo naar onze beoordeling, met redelijke zorg in stand gehouden en incidenteel verbeterd.

In de Gemeentelijk uitgave ***Inventarisatie, beschrijving en waardering bouwkundige objecten en landschappelijke elementen en structuren 2016-2017***

is door een extern expertisebureau uit Weesp, een inventarisatie gemaakt van alle enigszins belangrijke en "bewaarbare" objecten en elementen uit Bodegraven- Reeuwijk. Deze objecten worden goed en duidelijk omschreven

en ook wordt een waarde toekenning gegeven: R (redelijk) – H (Hoog) – H+ (Hoog plus)

Bij de beoordeling van voorkomende aanvragen tot sloop, verbouwing of renovatie, geldt deze inventarisatie als leidraad. Dit functioneert tot nu toe goed. Een aardige bewijs is de wijze waarop de oude apotheek in het centrum van Bodegraven momenteel wordt verbouwd: respect en waardering voor het verleden overbrengen naar de toekomst. Geconcludeerd kan worden dat de Gemeente Bodegraven-Reeuwijk gezien de inventarisatie het goede voor heeft met ons gemeenschappelijk erfgoed. Het is te hopen dat deze waardevolle zaken hierdoor beter beschermd worden en dat door de genoemde inventarisatie hap-snap beleid wordt voorkomen en er sprake is van consistentie.

Helaas werd relatief onverwacht begin 2018 een interessant gebouw dat ook besproken werd in de bovengenoemde Inventarisatie, afgebroken: te weten de oude Limonadefabriek van Mak, sinds jaren eigendom van de naastliggende Timmerfabriek. Begrijpelijkerwijs was hierover enige commotie, vanwege het unieke en beeldbepalende aspect van dit gebouw. Deze commotie verstilde als snel toen bleek dat de aannemer in voorgaande jaren toestemming tot afbraak en herontwikkeling had gekregen. Dit voorval geeft wel aan dat alertheid op de diverse ontwikkelingen zeker m.b.t. gemeenschappelijk erfgoed altijd noodzakelijk blijft.

Apotheek Rabobank

WERKGROEP HARMELEN

BESTUURLIJK

De Werkgroep Harmelen is uitgebreid door toetreding van Jos Terpstra en bestaat uit:
Pier Sinia, voorzitter
Donald Lambert
Piet Mast
Wim Letteboer
Jos Terpstra

Contactadres:

Pier Sinia, Dammolen 88, 3481 AN Harmelen,
telefoon: 0348-442558
e-mail: piersinia@ziggo.nl

Het werkgebied van Werkgroep Harmelen is de voormalige gemeente Harmelen:

Vergaderingen en bijeenkomsten van Stichting Hugo Kotestein

De Werkgroep Harmelen heeft in het verslagjaar zeven keer als werkgroep vergaderd.

Daarnaast zijn van Stichting Hugo Kotestein drie plenaire vergaderingen, de uitreiking van een oorkonde en de uitreiking van een eervolle vermelding bijgewoond.

In 2018 is de Stichting Hugo Kotestein oorkonde toegekend aan de eigenaren van het 'Muziekhuis' in Oudewater, een Rijksmonument met een hoge cultuur historische waarde. Als gevolg van deze buitengewone prestatie, dreigde de zeer goede kandidaat voor de oorkonde uit Harmelen te worden vergeten, namelijk de 'Woonkerk'.

Om dit te voorkomen heeft Stichting Hugo Kotestein besloten om een 'Eervolle vermelding' uit te reiken aan de eigenaren van deze voormalige Gereformeerde kerk. Hierover meer op pagina 8.

Overleg met gemeente Woerden en andere instanties

Wegens de verkiezingen is het overleg in mei 2018 met de wethouder niet doorgegaan. De vroegere wethouder voor onder meer monumentenzaken en dorpsaanzicht, de heer T. de Weger, krijgt in 2018 weer deze functie, zodat Stichting Hugo Kotestein en de werkgroepen na een onderbreking van zo'n twee jaren, weer regulier overleg met hem hebben.

Wethouder De Weger wenst participatie van Stichting Hugo Kotestein en andere instanties bij besluitvorming om kennis en ervaring van betrokkenen optimaal te benutten. Sommige ontwikkelingen van 2017 zijn niet meer actueel en worden anders of opnieuw aangepakt in 2018. Dit betreft bijvoorbeeld de cultuur historische waardenkaart, de archeologische beleidskaart en de gemeentelijke begraafplaatsen. Bij sommige projecten hebben wij gesprekken met medewerkers van de gemeente en gelieerde instanties. In het verslagjaar zijn er geen bouw aanvragen geweest, waarvoor het dringend gewenst was om informatie op te vragen bij afdeling Omgevingsloket. Stichting Hugo Kotestein heeft niet het doel om bouwplannen moeilijker te maken, maar om erfgoed te beschermen en mooi zichtbaar te maken en te houden.

BELANGRIJKE ACTIVITEITEN IN 2018

Beelden in Harmelen

In Harmelen bevinden zich diverse beelden, die bekendheid van de Harmelense bevolking verdienen wegens de historische en bijzondere uitbeeldingen.

We onderzoeken alle beelden in Harmelen, omdat deze dikwijls niet uitsluitend een kunstobject zijn, maar vroegere historie en erfgoed uitbeelden. Hierover hebben we geregeld contact met de gemeente.

Natuurlijk zijn er een aantal beelden bij iedereen bekend, maar er zijn ook beelden die minder bekend zijn. Wij brengen alle beelden in kaart en wanneer nodig ondernemen we actie als het gaat om bijvoorbeeld onderhoud.

Morpheus (je mag er in/op zitten!)

Dit doen wij in samenwerking met 'KIOR' Woerden (Kunst in Openbare Ruimte). KIOR brengt regelmatig een beeld in het nieuws.

Beelden die nu een officiële status hebben zijn: het 4 mei-monument, het beeldje met uitgestoken arm bij de Herv. Kerk, het monument voor de treinramp en 'Morpheus' aan de Raadhuislaan bij het Vijverpark. Het is de bedoeling van het KIOR om 'Morpheus' te verplaatsen naar een betere plek in het dorp.

Beelden die geen officiële status hebben zijn de beelden bij de 4 basisscholen. Ook op het terrein van de voormalige Fontein (WA-laan) staat een beeld; 'het ABC'. Dit beeld verkeert in zeer slechte staat.

Dit beeld (ABC) stond bij de vroegere Hofwijkschool/Fontein.

Er zijn meer 'niet officiële' beelden in Harmelen, bijvoorbeeld het beeldje van de monnik bij de Kloosterhoeve.

Jaagpad Oost

Het jaagpad langs de Leidsche Rijn is in 2017 opgeknapt. Vier ANWB-informatieborden zijn in dit jaar aangebracht op bestaande panden. Ook zijn er drie staande informatiepanelen gemaakt en geplaatst.

Op één van de panelen staat informatie over een verdwenen rollepaal. Deze rollepaal is in de vorige eeuw geplaatst ten behoeve van de trekvaart om het touw tussen paard en schuit in scherpe rivierbochten te geleiden.

Wij hebben in 2018 overleg gevoerd met gemeente, bedrijven en particulieren om de rollepaal in de bocht van de Leidsche Rijn ter hoogte van de afsplitsing van de Bijleveld terug te krijgen.

In 2019 denken wij dit project af te kunnen ronden. Een zorgvuldig gemaakte replica van de verdwenen paal moet dan op deze plek zijn historische verhaal uitbeelden.

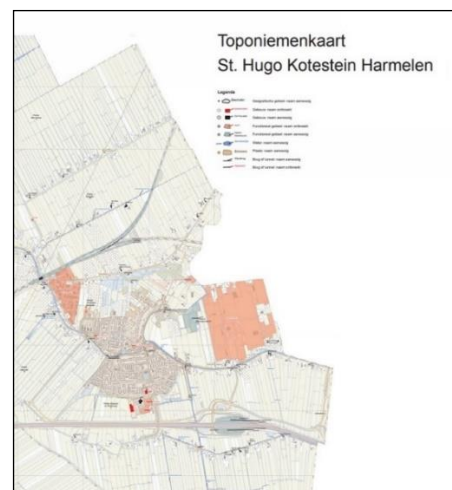
Rollepaal langs de Oude Rijn

Rollepaal.

Toponiemen

Van de projectgroep 'Inwinning Toponiemen' te Zwolle kregen wij het verzoek om mee te werken aan het compleet maken van de Toponiemenkaart van Nederland

Impressie van de toponiemenkaart met het gebied Harmelen

Heel veel gebouwen en gebieden in Harmelen waren al bekend voor deze kaart. De vraag was of wij de ontbrekende namen konden uitzoeken en doorgeven.

Met veel plezier hebben wij het dorp doorkruist en de ontbrekende gegevens uitgezocht en doorgegeven. Ons dorp staat nu weer helemaal up-to-date op deze kaart.

Begraafplaats Leidsestraatweg

Sinds 2015 wordt door de Werkgroep Harmelen bij het gemeentebestuur de deplorabele toestand van de begraafplaats onder de aandacht gebracht, echter zonder resultaat.

Het betreurt ons dat een monumentaal object niet de aandacht heeft gekregen die het verdient.

In het halfjaarlijks overleg met de verantwoordelijke wethouder zal dit wederom worden besproken.

Verwaarloosd erfgoed.

Cultuur Historische Waardekaart en archeologische beleidskaart

In 2013 heeft de gemeente Woerden het besluit genomen om voor Woerden en het buitengebied cultuurhistorisch waardevolle gebouwen te inventariseren.

Bureau Lantschap heeft voor de hele gemeenten Woerden en ook Oudewater een Cultuur Historische Waardenkaart (CHW-kaart) opgesteld welke aansluit bij de Cultuur Historische Atlas van de provincie Utrecht. Onze werkgroep heeft aan de hand van de Monumenten Inventarisatie Provincie Utrecht (MIP) aanvullende informatie ingebracht inzake onderdelen van het cultuurlandschap zoals waterlopen, hooibergen, kapschuren, boenhokken.

De definitieve versie is als gevolg van wisselingen binnen de projectleiding vertraagd, maar zal in 2019 gereed zijn. De volgende stap is het in beeld brengen wat er met de kaart kan worden gedaan en wat de voor- en nadelen en consequenties zijn.

Er zijn veel partijen betrokken geweest en deze wil de wethouder ook bij de vervolgstappen betrekken.

Een herziening van de archeologische beleidskaart is in de maak.

Zowel de archeologische als de cultuurhistorische beleidskaart zijn belangrijke instrumenten voor de nieuwe bestemmingsplannen c.q. het omgevingsplan. Maar ook voor recreatie, toerisme, economie e.d.

Uitbreiding lijst monumenten en bescherming erfgoed

De uitbreiding van de lijst monumenten en bescherming erfgoed wacht op de besluitvorming rond de Cultuur Historische waardenkaart. Vooruitlopend is een cultuurhistorische redengevende beschrijving gemaakt voor onder meer de voormalige Gereformeerde Kerk ('Woonkerk') en pastorie in Harmelen. Door onderbezetting is de aanwijzingsprocedure nog niet gestart. Werkgroep Harmelen heeft ook gevraagd om Ambachtsheerelaan 1 de status van gemeentelijk monument te geven. In 2012 werd de Oorkonde van Stichting Hugo Kotestein uitgereikt aan de eigenaren van dit pand als blijk van waardering voor de door hen uitgevoerde restauratie.

Tuinhuis 't Spijck

Het tuinhuis 't Spijck bij het kasteel Harmelen is een Rijksmonument, omdat het een zeldzaam voorbeeld is van een houten tuinhuis in neogotische stijl uit de eerste helft van de negentiende eeuw. De provincie én de gemeente hebben een financiële bijdrage toegezegd voor het onderhoud.

Tuinhaus 't Spijck

Uiteindelijk moet Stichting "Behoud tuinhuis 't Spijck" zelf verantwoordelijkheid nemen. Er zullen nog gesprekken plaatsvinden van de gemeente met onder meer Stichting "Behoud tuinhuis 't Spijck" over het onderhoud en de toegankelijkheid.

Woonvisie en plannen voor woningbouw in Harmelen

Harmelen heeft negen locaties met plannen voor woningbouw van totaal ca. 400 woningen, zoals de bouwlocaties Mauritsshof, Hof van Harmelen en Buitenhof.

Aan de Mauritsshof in Harmelen is de bouw gestart van 12 zogenaamde terraswoningen en 12 appartementen.

Op locatie Willem Alexanderlaan zullen volgens het voorontwerp bestemmingsplan negen woningen worden gebouwd.

De bouwplannen voor locatie Hof van Harmelen zijn nog niet afgerond.

Wij verstrekken gevraagd en ongevraagd advies over woonplannen, zodra dit gewenst is wegens cultuurhistorische overwegingen.

In het verslagjaar was er geen aanleiding om wijzigingen voor te stellen in de nieuwbouwplannen, mede omdat woningbouw in polder Haanwijk is opgeschort.

VARIA EN OVERIGE ACTIVITEITEN

Dijkverbetering Haanwijk

De werkzaamheden voor de dijkverbetering Oude Rijn Breeveld-Haanwijk zijn begonnen. Tot dusver hebben wij niet geconstateerd dat er in Harmelen onnodig bomen zijn gekapt of het landschap is verslechterd als gevolg van deze dijkverbetering.

Geluidswal A12

De provincie en gemeente Utrecht hebben besloten om een geluidswal langs de A12 bij Veldhuizen te bouwen. De bouw hiervan is gestart.

Helaas is de geluidswal schadelijk voor het cope-landschap.

Energiezuinig wonen

De gevolgen van energietransitie om het gebruik van gas te beëindigen zijn in het verslagjaar niet onderzocht, omdat er nog teveel niet bekend is.

Fotobestand Harmelen

Het fotobestand over panden en beelden in Harmelen waarover wij beschikken, wordt voor diverse doeleinden gebruikt. Dit fotobestand is regelmatig bijgewerkt.

Belangstellenden kunnen foto's opvragen.

Samenwerking met organisaties in Harmelen en omgeving

Met onder meer de volgende instanties is/wordt overlegd of samengewerkt bij projecten wanneer er raakvlakken zijn met cultureel erfgoed:

Projectgroep Harmelen van SHHV.

Onze werkgroep heeft een vertegenwoordiger in de Projectgroep, zodat activiteiten met elkaar worden afgestemd.

Stichting De Groene Buffer bij plannen woningbouw en bouwvergunningen.

Op 18 oktober 2018 is de inhuldiging bijgewoond van het informatiepaneel bij de dorpsbrug over de dijkdoorbraak van 1624. Dit paneel is op initiatief van de Projectgroep tot stand gekomen.

Stichting Open Monumenten Dag.

Leden van onze werkgroep spelen een initiërende en uitvoerende rol bij de jaarlijkse Open Monumentendag in september en de daaraan gerelateerde klassendag in Harmelen. Het thema van Open Monumentendag in 2018 was 'In Europa!'

Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden over ophoging dijken.

Dorpsplatform Harmelen, bijvoorbeeld bij het opstellen van de dorpsagenda.

De bijeenkomsten van Dorpsplatform worden bezocht en er zijn gesprekken met elkaar geweest.

Redactie van Dorpskrant Harmelen voor het leveren van artikelen over historie.

Voorts worden er bijeenkomsten bijgewoond en zijn er contacten met bijvoorbeeld Historische Vereniging Vleuten-De Meern-Haarzuilens & Leidsche Rijn, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Landschap Erfgoed Utrecht.

WERKGROEP MONTFOORT - LINSCHOTEN

BESTUURLIJK

De werkgroep Montfoort-Linschoten heeft het gehele jaar 2018 bestaan uit zes personen:

Peter Versloot – voorzitter
Gerard Rozendal
Anne de Goederen
Dennis de Goederen
Cees Ouwehand
Arie de Gelder

De voorzitter is namens Stichting Hugo Kotestein afgevaardigd in de gemeentelijke monumentencommissie

Contactadres werkgroep: Peter Versloot, Miep Giesstraat 6, 3417 CZ Montfoort, telefoon: 0348 474406, email paversloot@planet.nl.

Vergaderingen en overleg met instanties

De werkgroep is zesmaal bijeen geweest voor regulier overleg.

Met wethouder Lejeune van Ruimtelijke Ordening en Monumenten en later met wethouder Van Wiggen en/of wethouder Ten Hagen is structureel één keer per 2 maanden overleg. De werkgroep waardeert deze overleggen bijzonder. Het is waardevol over en weer actualiteiten uit te wisselen en de visie erop met respect voor ieders rol te delen. De belangrijkste besproken onderwerpen zijn: de plannen voor Steenfabriek terrein IJsseloord, landgoed Liefhoven, het herstel van de stadsmuur, de situatie rondom de kloostergang en kloostertuin en de illegale kap van een monumentale boom.

ACTIVITEITEN

Het jaar 2018 lijkt in eerste instantie een jaar waarbij de ontknoping zou kunnen plaatsvinden in een aantal slepende dossiers. Gelukkig zijn er goede ontwikkelingen bij het herstel van de stadsmuur en boerderij Liefhoven. Aan de andere kant worden werkzaamheden in de kloostertuin stilgelegd vanwege afwijkingen t.o.v. de verleende omgevingsvergunning en verdween plotsklaps een monumentale boom.

Gemeentelijk monumentenbeleid

De werkgroep heeft een adviserende rol bij de samenstelling van de lijst met kandidaat-

panden voor de gemeentelijke monumentenlijst. In 2018 heeft geen aanwijzing plaatsgevonden. De lijst telt 26 objecten.

Op het gebied van monumentenbeleid geeft de gemeente toe dat er achterstand is. De gemeentelijke monumentennota en bijbehorende subsidieregeling was geldig tot en met 2015 en er is nog steeds geen opvolgende nota, die ook rekening houdt met nieuwe wet- en regelgeving. Feitelijk is een forse inhaalslag nodig in erfgoedbeleid. De gemeente geeft aan dat het niet de hoogste prioriteit heeft en wijt dit aan een tekort aan capaciteit binnen UW Samenwerking. De werkgroep heeft de gemeente opnieuw verzocht dit in 2019 na de ontvlechting met IJsselstein op te pakken.

Nieuwe gemeenteraad en nieuw college

De werkgroep heeft na de verkiezingen de coalitiepartners een lijst gestuurd met zes punten die Stichting Hugo Kotestein graag in het hoofdlijnenakkoord opgenomen zou zien. Deze punten zijn:

1. herstel stadsmuur Montfoort
2. goede zorg voor de bijzondere monumenten in historisch centrum Montfoort en dorp Linschoten. Hervatten jaarlijkse bijdrage gemeentelijke monumentenfonds.
3. stop de verrommeling van het straatbeeld: invoeren van terrassen- en uitstallingenbeleid (geen beach flags, pallets voor het Kruidvat etc.)
4. snellere en strengere handhaving bij overtredingen op gebied van ruimtelijke ordening (vb. illegale bouw kloostertuin bij Commanderie)
5. actualisering van beschermde monumentale bomenlijst.
6. goede beschermde status van landgoed Liefhoven vastleggen in een nieuw bestemmingsplan. Geen nieuwbouw in dit gebied en bescherming van natuur en open landschap.

De werkgroep is aangenaam verrast door wat in het hoofdlijnen akkoord is terug te vinden: ad 1. Hierover is niets opgenomen, maar het voorstel kwam in juli 2018 al naar de gemeenteraad en werd unaniem aangenomen. ad 2. "Wij vinden goede zorg voor aangewezen rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten van groot belang. De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van haar eigen monumenten. We stimuleren de instandhouding van de monumenten door een passende vulling van het Monumentenfonds" ad 3. "Terrassen dragen bij aan de levendigheid van de historische binnenstad en dorpskern. We willen een ruim terrassenbeleid en een restrictief uitstallingenbeleid. We ontwikkelen daar nieuw beleid voor.

Vanwege bereikbaarheid maar ook vanwege de uitstraling gaan we de regels voor terrassen en uitstallingen in de APV opnieuw opstellen.”

ad 4. “Ook treden we daadkrachtiger op tegen niet legale bouw die het historische beeld aantast.”

ad 5. “De Waardevolle bomenlijst en de Gemeentelijke Monumentennota actualiseren we.”

ad 6. “Het waardevolle landschap van landgoed Liefhoven leggen we vast in een bestemmingsplan. Bij ontwikkelingen binnen het beschermde stads- of dorpsgezicht in Montfoort en Linschoten moet rekening gehouden worden met de cultuurhistorische waarde.”

Hoofdpijnenakkoord : En nu aanpakken

De nieuwe raad en het nieuwe college laten hiermee zien dat zij behoud van cultuurhistorisch erfgoed serieus nemen. Nu de praktijk.

Cultuurhistorische waarden- en beleidskaart

De werkgroep heeft de gemeente al eerder gevraagd een cultuurhistorische waarden- en beleidskaart te laten opstellen en heeft hierbij haar hulp aangeboden. In een aantal omliggende gemeenten zijn de activiteiten al aangepakt. Montfoort blijft achter.

Vanuit de gemeente wordt aangegeven dat wederom in 2018 geen capaciteit en budget beschikbaar is. Het is de vraag of dit in 2019 wordt opgepakt.

De werkgroep heeft het bij het nieuwe college onder de aandacht gebracht.

Steenfabriek terrein IJsseloord, Montfoort

Sinds 8 jaar is de werkgroep al betrokken bij het initiatief om een einde te maken aan een jarenlange impasse rond het IJsseloordterrein. Tot dan liepen alle plannen van de eigenaar

vast door gebrek aan draagvlak. In 2012 hebben de omwonenden en de belangenorganisaties als “bewoners/belangengroep IJsseloord” na een jaar van overleg een plan gemaakt voor dit vroegere steenfabriek terrein. Dit plan is door alle partijen positief ontvangen. Vooral de wijze van totstandkoming werd geprezen.

Het plan omvatte één hectare uitbreidingsruimte voor een vrachtwagenparkeerterrein voor Jan Snel B.V. In ruil daarvoor zou het bedrijf de monumentale gebouwen van steenfabriek IJsseloord restaureren en zou vier hectare streekeigen natuur en landschap ontwikkeld worden. De provincie steunt het plan en biedt er ruimte voor in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie.

In 2015 verandert de situatie als door buurman P. van den Hadelkamp nieuwe plannen worden gepresenteerd. De werkgroep houdt vast aan de uitgangspunten van het eindrapport uit 2012 waarin een evenwicht was gevonden tussen economie, cultuurhistorie en natuur/landschap.

Diverse scenario's passeren de revue. Eind 2016 komt er echter een doorbraak. Er komt een plan op tafel, wat de goedkeuring van de bewoners- en belangengroep wel kan wegdragen. In het plan wordt de bazenwoning gerestaureerd en krijgt de gerestaureerde steenovenschuur een nieuwe hoofdbestemming als bed & breakfast en steenmuseum. Er komt extra bebouwing: een paardenstal in de vorm van een droogschuur, vanaf de weg uit het zicht.

Begin 2018 heeft de werkgroep in het Forum namens de bewoners/belangengroep IJsseloord ingesproken over het bestemmingsplan voor het gebied. In 2018 heeft de eigenaar het landschapsgedeelte voortvarend aangepakt.

Werkzaamheden steenoverterrein gestart

Ook de 1 ha industrieterrein is gerealiseerd. In 2019 volgt de bazenwoning en hopelijk snel erna de steenovenschuur.

De werkgroep vindt het behoud van de laatste restanten van de steenindustrie aan het

Utrechtse deel van de Hollandsche IJssel belangrijk. De werkgroep is blij dat het eindelijk tijd is voor de uitvoering van het plan en er zicht is op restauratie en een nieuwe functie.

Boerderij Liefhoven (Cromwijk), Linschoten
Heel Linschoten is begaan met dit beeldbepalende monumentale boerderij ensemble midden in het dorp. In 2016 stelde de gemeenteraad een stedenbouwkundige visie vast op het gebied, waarin werd bepaald dat er geen extra bebouwing mag plaatsvinden.

Leidendak van Liefhovendijk 2 wordt aangepakt

Restauratie en herontwikkeling van het monumentale agrarisch complex kan alleen met behoud van het karakter gebeuren. In 2017 is de boerderij in twee gedeelten verkocht. Het voorste gedeelte, de boerderij met de ingestorte timmerwerkplaats en de hooiberg is verkocht en ook direct bewoond door de nieuwe eigenaar. De boerderij is ingrijpend gerestaureerd, maar het resultaat mag er zijn. Het wachten is nu op de herbouw van de ingestorte timmerwerkplaats.

Het achterste gedeelte, de droogloods en de veestal, is door een tweede partij gekocht. De droogschuur is nagenoeg ingestort.

De droogloods stort gedurende 2018 steeds verder in

Het is betreurenswaardig dat dat de spantenconstructie niet is geconserveerd. De bedoeling is deze weer te gebruiken in het nieuwe plan om de oude structuur te duiden. De omgevingsvergunning is in 2018 verleend.

De werkgroep heeft geprobeerd met de eigenaar tot afspraken te komen over een open zichtlijn over het erf en ook zichtlijnen vanaf de Dorpstraat en Liefhovendijk. Helaas wilde de eigenaar hier geen harde toezegging in doen. De werkgroep benadrukt dat de gebouwen snel moeten worden gerestaureerd, maar vindt het belangrijk dat boerderij Liefhoven door beide ontwikkelingen als één erf blijft ogen. De kap van een aantal bomen op het terrein, de wens van de ontwikkelaar tot de bouw van woningen en eerdere demping van sloten waren voor de gemeente reden om begin 2018 een voorbereidingsbesluit te nemen voor het gebied. Hiermee wordt beoogd een beter bestemmingsplan te maken, wat recht doet aan dit cultuurhistorisch bijzondere gebied.

Kloostergang en kloostertuin bij Commanderie, Montfoort

De tuin achter de Commanderie en de kloostergang is de voormalige kloostertuin en heeft in het bestemmingsplan binnenstad de bestemming Tuin met Cultuurhistorische Waarde (Tuin CW). In de praktijk is daar echter nog niet veel van te zien. In 2017 is een illegale tuinmuur en een poort gebouwd in de tuin. De werkgroep vindt dat verontrustend.

Werkzaamheden Kloostertuin liggen weer stil

De bouw hiervan en de aanleg van de kloostertuin anders dan op de vergunde tekening is door de gemeente stilgelegd. De werkgroep pleit voor een integrale oplossing voor deze omgeving door kloostergang en kloostertuin weer met elkaar te verbinden. Het zou ook mooi zijn om de tuin weer geheel of gedeeltelijke voor publiek open te stellen. Daarover zijn partijen Gemeente-HHG-Rabobank-huurder Commanderie-Stichting Hugo Kotestein het al eerder eens geworden. De exploitant van de Commanderie had eerder plannen voor de bouw van een serre aan de kloostergang, maar dit kon niet de goedkeuring wegdragen van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en de monumentencommissie. De werkgroep spreekt de wens uit dat partijen geen incidentele aanpassingen meer doen, maar dat een en ander in gezamenlijk overleg

met alle partijen gebeurt. Het kan een pareltje in de historische binnenstad worden als het op een goede manier wordt ingericht.

Stadsmuur, Montfoort

De werkgroep roept de gemeente Montfoort reeds jaren op de regie te nemen in het herstel van de stadsmuur. Nadat de gemeente zelf een goed voorbeeld gaf door het poortje aan de Zevenhuisstraat te restaureren is een campagne gestart voor het stoppen van het verval van de stadsmuur. Vele fondsen zijn aangeschreven en dragen een steentje bij. De toezegging van € 50.000 van het Parelfonds van de Provincie Utrecht gaf een enorme stimulans, maar ook de bijdragen die de eigenaren zelf bereid waren neer te leggen. Medio 2018 dichtte de gemeente Montfoort het laatste financiële gat in de begroting van € 132.000. Stichting Behoud Monumenten Montfoort en Linschoten heeft zich op verzoek van de gemeente bereid verklaard als penvoerder op te treden.

Stadsmuur Montfoort hard aan restauratie toe

De werkgroep bedankt Hennie van den Burg van de gemeente Montfoort en molenaar Paul Groen, die zich in het bijzonder inzetten om de restauratie mogelijk te maken. In juli is de opdracht aan de aannemer verstrekt. Daaraan voorafgaand is een bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd door stadsmuur-deskundige Hein Hundertmark. Dat heeft nieuwe informatie opgeleverd over de typologie van de muur. Zo werd duidelijk dat dit type muur past bij een grote en belangrijke stad en dat deze aan de binnenzijde weergangen had. Door tegenslag in de bouw en de weersomstandigheden zijn de werkzaamheden in november 2018 opgeschort tot na de winter. De werkgroep rekent op een fraai eindresultaat.

Brug en Brugwachtershuisje, Montfoort

De IJsselbrug en het bijbehorende brugwachtershuisje hebben veel achterstallig onderhoud. De werkgroep heeft hierover met de gemeente overlegd en de gemeente heeft daarop de Rijkswaterstaat (RWS) aangesproken. Brug en huisje zijn geïnspecteerd door de RWS. De brug, die op

afstand wordt bediend, is ook toe aan een technische vernieuwing. De RWS heeft de gemeente laten weten dat in 2019 onderhoudswerkzaamheden zullen plaatsvinden.

Brug en Brugwachtershuisje hebben veel achterstallig onderhoud

Illegale kap waardevolle boom, Linschoten

Tijdens de reconstructie van de M.A. Reinaldaweg in opdracht van de Provincie is een 60 jaar oude grote es, die was opgenomen op de waardevolle bomenlijst, gekapt. De werkgroep heeft daarop een verzoek tot handhaving ingediend bij de gemeente, het bevoegd gezag in deze. De Provincie heeft haar excuses aangeboden en heeft zich bereid verklaard de economische schade te vergoeden in de vorm van de aanplant van een andere grote boom, die de potentie heeft om monumentaal te worden. Daarnaast wordt een es terug geplant bij dezelfde locatie. De werkgroep betreurt het verlies van de gezonde grote es, maar waardeert de professionele houding van de Provincie en de geboden oplossing.

Illegale kap aan de M.A. Reinaldaweg

Deze kwestie leidt ertoe dat de gemeente is gevraagd het gemeentelijk beleid voor waardevolle houtopstanden (in de volksmond monumentale bomen genoemd) te actualiseren.

MEDIA-UITINGEN

De werkgroep heeft haar mening over activiteiten bij verschillende actualiteiten op het gebied van ruimtelijke ordening en cultuur-historie diverse keren aan de politiek en in AD Groene Hart, Zenderstreeknieuws, IJsselbode en via Radio Stad Montfoort kenbaar gemaakt.

WERKGROEP OUDEWATER

BESTUURLIJK

De werkgroep bestaat uit;

Jan van 't Riet, voorzitter
Jacques Zanen,
Luuk Eijkelestam,
Caio Haars,
Otto Beaujon
Marc Croes (namens de geschiedkundige
Vereniging)

Contact adres per 1 januari 2019:
O. R. Beaujon Oost-IJsselkade 14,
Tel 0348 561332
3421 CP Oudewater e-mail
o.beaujon@hetnet.nl

Jan van 't Riet legt per 31 december 2018 het
voorzitterschap neer en Otto Beaujon heeft zich
bereid verklaard de functie als voorzitter van de
werkgroep Oudewater per 1 januari 2019 over
te nemen.

Doelstelling

De binnenstad van Oudewater heeft door haar
stedenbouwkundige structuur, de vele
beschermde monumenten en een groot aantal
cultuurhistorisch gewaardeerde panden, een
grote historische en culturele waarde. Ook de
buitengebieden, zoals de Linschoten,
Hoenkoop, Hekendorp, Papekop, Snelrewaard
zijn bijzonder vanwege hun grote historische en
natuur waarde. De doelstelling van de
werkgroep Oudewater is de historisch-
ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad en de
buitengebieden te versterken en te behouden
voor het nageslacht.

Overleg met de gemeente en gemeentelijke commissies

Om de doelstelling te bewerkstelligen heeft de
werkgroep al jaren zeer goede contacten met
de gemeente waarbij vier maal per jaar
uitgebreid overleg plaatsvindt met de
monumenten ambtenaar Leo Bos. Hier worden
alle belangrijke zaken besproken zoals
monumenten beleid, monumenten en
restauraties, ruimtelijke ontwikkelingen,
archeologie en overig zaken. Daarnaast is

Theekoepel

Hugo Kotestein aanwezig bij het veertiendaags
overleg van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.
Hier worden ingediende bouwaanvragen
besproken, goedgekeurd of van advies
voorzien. Op deze wijze probeert de werkgroep
haar doelstellingen te realiseren of onder de
aandacht te brengen.

ACTIVITEITEN

Erfgoed in het bestemmingsplan

In 2017 zijn de cultuurhistorische waarden van
Woerden en Oudewater in een gezamenlijk
project, ieder afzonderlijk geïnventariseerd en
gewaardeerd. Het uiteindelijk resultaat zal
vervolgens ondergebracht worden in een
cultuurhistorische waardenkaart, waar van ca
800 objecten en deelgebieden gegevens (zoals
rijksmonumenten en gemeentelijke
monumenten) zijn opgenomen plus de overige
geïnventariseerde objecten, gebieden, punten,
lijnen en vlakken.

Nadat dit cultureel erfgoed in kaart is gebracht,
is het van groot belang dat deze gegevens als
een omgevingswaarde opgenomen gaan
worden in de nieuwe omgevingsvisie en
omgevingsplannen van Oudewater, de z.g.
omgevingswet. Omdat deze wet pas op zijn
vroegst in 2021 in werking zal treden, moeten
deze waarden in de gemeentelijke
erfgoedverordening opgenomen worden. Dat
kan door deze verordening aan te passen.
Gezien de gezamenlijke investering met
Woerden, ligt het voor de hand aansluiting te
zoeken bij de Erfgoedverordening Woerden.

De voorstellen aan het college en de raad voor
het nieuwe erfgoedbeleid kunnen in vier punten
verdeeld worden

- Aanwijzen van nieuwe gemeentelijke
monumenten
- Aanwijzen van gemeentelijk stads- of
dorpsgezicht

- Aanwijzen van karakteristieke of cultuurhistorische waardevolle bebouwing
- Aanwijzen van cultuurhistorische waardevolle gebieden en structuren.

Het in kaart gebrachte cultureel erfgoed is een richtsnoer voor toekomstige ontwikkelingen en levert een bijdrage voor het behoud van cultuurhistorische waarden. Deze dienen mee gewogen te worden in de besluitvorming over stedenbouwkundige plannen en de (her-)inrichting van het buitengebied.

Bestemmingsplan landelijk gebied Hekendorp Papekop

Op 6 april en 5 mei 2018 heeft Stichting Hugo Kotestein schriftelijk haar zienswijze op dit voorontwerp bestemmingsplan ingediend. In de brief van 6 april 2018 hebben wij te kennen gegeven dat wij het belangrijk vinden dat de cultuurhistorische waardenkaart zoals deze opgesteld is door Bureau Lantschap, in het bestemmingsplan zal worden opgenomen. Dit omdat de waardenkaart een belangrijke rol kan spelen voor het behoud en de verdere ontwikkeling van de cultuurhistorie in dit landelijk gebied. In de brief van 5 mei 2018 stelt de werkgroep dat het van belang is dat de gemeente de rivierzone langs de IJssel veilig stelt om te voorkomen dat zich daar verdere bouwontwikkelingen voordoen.

Beschermd Stadsgezicht

Een beschermd stadsgezicht is een gebied dat van algemeen belang is door de cultuurhistorische waarde. Hiermee valt het gebied onder de monumentenwet. De officiële definitie is als volgt : 'Groepen van onroerende zaken die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang, dan wel hun wetenschappelijke of cultuurhistorische waarde en in welke groepen zich een of meer monumenten bevinden'. De historische kern van Oudewater is in 1977 door de minister als beschermd stadsgezicht aangewezen. Naast een tekening waarop het gebied staat aangewezen, is er een cultuurhistorische beschrijving gemaakt, evenals een beschrijving van de karakteristieke waarden. Zowel de beschrijving als de bijbehorende plattegrond kunnen worden geraadpleegd en opgevraagd bij de gemeente. Het doel van een beschermd stadsgezicht is het historische karakter te behouden en nadrukkelijk een plaats te geven in de toekomstige ontwikkelingen. Dat wil zeggen, in het totale beschermde stadsgezicht zullen nieuwe ontwikkelingen zich in het historisch stratenpatroon voegen en zich wat betreft

hoogte aan de bestaande bebouwing aanpassen.

Naast de differentiatie moet de schaal van de bebouwing, de openbare ruimte en de groenvoorziening gericht zijn naar de bestaande bebouwing. Bij de huidige ontwikkelingen van de Grote Ruimtelijke Projecten zoals Papenhoef, Wijngaardstraat en St. Janstraat heeft men zich helaas niet aan deze duidelijk omschreven voorschriften gehouden. Stichting Hugo Kotestein heeft het college daar regelmatig op gewezen.

De bomenlijst

Oudewater heeft een beschermde bomenlijst die in 15 februari 2018 geactualiseerd is. Hierop staan 1200 bomen die een beschermde status hebben. Op de lijst staat tevens de vermelding dat alle knobomen in Oudewater en het buitengebied van Oudewater een beschermde status hebben. Ook de APV maakt melding van een beschermde status van de knobomen met de daarbij behorende regelgeving o.a. een herbeplantingsplicht bij legale of illegale kap. De knobomen die langs de lange Linschoten gestaan hebben en gekapt zijn moeten volgens deze regelgeving weer opnieuw geplant worden.

Bomenkap langs rivier De Linschoten

De acht gezonde en 50 jaar oude naaldbomen langs de algemene begraafplaats zijn in november 2018 verdwenen. Deze bomen hadden een cultuurhistorische waarde en vormden een onderdeel van het beschermd stadsgezicht van Oudewater. Het is onbegrijpelijk dat deze bomen vanwege overlast van naalden moesten verdwijnen. Elke boom geeft overlast maar dat weegt niet op tegen natuurwaarde die bomen bezitten. Stichting Hugo Kotestein heeft in februari en april 2018 d.m.v. een schrijven aan de Christen Unie en de Kerkrentmeesters gevraagd de bomen te sparen. Dat is helaas vergeefse moeite geweest.

Bomen bij begraafplaats weg wegens ongemak

Archeologie

Sinds enkele jaren is het verplicht om archeologisch onderzoek te doen op bouwlocaties. Caio Haars, de amateur-archeoloog uit Oudewater, is met goedkeuring van de gemeente actief op plekken waar gebouwd gaat worden.

Zo werden er op de bouwlocatie Papenhoef door hem een aantal samengesmolten zilveren munten uit de 13^e of 14^e eeuw gevonden. De munten zijn waarschijnlijk versmolten tijdens de stadsbrand in 1348. Bij de werkzaamheden aan de Romeijnsbrug stuitten de archeologen op de resten van de middeleeuwse IJsselpoort, de oude Romeijnsbrug en een deel van de middeleeuwse stadsmuur uit 1321. Daarbij werd het hele fundament van de Gevangentoren blootgelegd en een complete beerput. Ook werd een gouden munt uit de 14^e eeuw gevonden. De historica van Oudewater, Nettie Stoppelenburg en Caio Haars zijn zeer tevreden over de manier waarop de gemeente dit heeft aangepakt. Het blijkt maar weer hoe belangrijk archeologisch onderzoek is op bouwlocaties.

Bodemdaling/ Hoogwatervoorziening.

De bodem in het veenweidegebied daalt met ca 1 cm per jaar. De hieruit voortvloeiende schade brengt hoge kosten met zich mee door schade aan infrastructuur, buitenwegen en landerijen evenals aan funderingen van boerderijen en huizen. Het waterschap wil de bodemdaling in het gebied tot 2050 met tenminste 25 % vertragen ten opzichte van het huidige tempo. Hiervoor zijn diverse methodes uitgedacht en beproefd zoals onderwater-drainages en een aangepast peilbeheer gecombineerd met overloop gebieden.

Om dit te kunnen uitvoeren is de samenwerking nodig van het Rijk, de provincie, gemeenten, agrariërs en bewoners. Het Rijk heeft toegezegd 10 miljoen te investeren in de aanpak van dit probleem. Stichting Hugo Kotestein gaat er vanuit dat partijen het belang voor de lange termijn hiervan inzien. Gesprekken tussen de partijen en het Rijk, over

de concrete invulling van een regiodeal, gaan eind 2018 plaats vinden.

De ondertekening van de concrete deal wordt in het voorjaar 2019 verwacht. Een mooi resultaat gericht op de toekomst.

Structuurvisie Oudewater 2005-2025

De provincie Utrecht heeft bepaald dat Oudewater, Montfoort en Lopik geen groei gemeentes zijn vanwege omliggende natuur en de landbouw. De plancapaciteit woningbouw in Oudewater is aangegeven in de structuurvisie 2005-2025. De maximale capaciteit in die periode op diverse ontwikkeling locaties is maximaal 530 woningen. Deze capaciteit zal rond 2020 op de Westerwal na in zijn geheel zijn gebruikt. Omdat de behoefte aan woningen vele malen groter is dan wat er binnen de Rode Contouren gepland kan worden maakt Stichting Hugo Kotestein zich grote zorgen dat er binnen het beschermd stadgezicht van Oudewater op diverse locaties te veel en te hoog gebouwd gaat worden. Dat is in strijd met de opgestelde regelgeving omschreven in het beschermd stadsgezicht.

Het authentieke karakter van de oude historische binnenstad moet niet verloren gaan door ontwikkelingen die niet passen in de historische bebouwing van Oudewater.

Om aan de behoefte van starters woningen en woningen voor de senioren te voldoen zal er haast gemaakt moeten worden met de ontwikkeling van de locatie Westerwal.

Grote Ruimtelijke Projecten Westerwal, Papenhoef, Wijngaardstraat, St. Janstraat Westerwal

In 1999 verkocht de gemeente de regie over de ontwikkeling van de Westerwal aan een projectontwikkelaar die daar 134 woningen zou bouwen. We zijn nu 18 jaar verder, er is veel gebeurd maar tot op heden zijn er nog maar 7 woningen gebouwd. De locatie met daarop het industrieel erfgoed, de Machinefabriek, ligt er verwaarloosd bij. De hoogste tijd dat de gemeente de regie weer in handen neemt en serieus in onderhandeling gaat over de herontwikkeling van het terrein voor sociale woningbouw.

Papenhoef

In 1991 liep de Oudewaterse gemeenschap onder aanvoering van het comité 'Handen af van Papenhoef' massaal te hoop tegen de plannen om drie woningen te bouwen op Papenhoef, waarop de gemeenteraad het plan verwierp. Als extra waarborg voor het behoud van het parkachtige gebied tussen de Westsingel en de Hollandse IJssel werd deze groene bestemming door een unanieme uitspraak van de gemeenteraad opgenomen in

de gemeentelijke structuurvisie. Het gebied zou altijd groen en onbebouwd blijven. Maar 2011 melde zich een projectontwikkelaar met een startnotitie die een appartementenflat wilde bouwen. Stichting Hugo Kotestein heeft in de vergadering Forum Ruimte en in een schrijven aan B&W een pleidooi gehouden om het gebied groen te houden.

Project Papenhoef

Niet tegenstaand kwam er in 2011 een gemeentelijke startnotitie met de uitgangspunten voor een herontwikkeling. Hierin werd gekozen voor een klein aantal woningen, zodat een groene parkachtige uitstaling werd gerealiseerd. Op de tekening van het plangebied zien we twee bouwblokken met veel groen. Het uiteindelijke resultaat is totaal anders. Twee reusachtige bouwblokken waarin een aantal Suites en Penthouses zullen komen. Van het beloofde groen op de locatie is weinig overgebleven. Zelfs voor een gezonde treurbeuk zou geen plek zijn. Het geheel is totaal in strijd met de eerder gemaakte afspraken. Het nu uitgevoerde bouwvolume past in zijn geheel niet in de bestaande omgeving.

Wijngaardstraat.

De bouwplannen op deze locatie zijn in een ver gevorderd stadium. Er zullen 21 appartementen komen met aan de St. Janstraat een bouwhoogte van 3 verdiepingen plus dak. Dit is de maximum toegestane bouwhoogte in de binnenstad. Stichting Hugo Kotestein is van mening dat het bouwplan niet voldoet aan de

normen van het beschermd stadsgezicht. De bouwhoogte correspondeert niet met de bebouwing in de omgeving en is daarom te dominant ten opzicht van b.v. het Muziekhuis.

St. Janstraat/Bolwerk.

Deze bouwlocatie valt binnen het beschermd stadsgezicht zone C. Uitgangspunten in dit gebied zijn dat nieuwe ontwikkelingen zich zullen richten naar de hoogte van de bestaande bebouwing en de omgeving met veel groen. Uit de ingediende bouwplannen blijkt dat er 52 appartementen gepland zijn met een bouwhoogte van 3 etages met kap en een parkeergarage, met daarbij de opmerking dat een extra laag in plaats van een kap tot de mogelijkheden behoort. Ook hier stelt Stichting Hugo Kotestein dat deze bouwplannen totaal niet voldoen aan de normen van het beschermd stadsgezicht.

Behoud en onderhoud van Cultuurhistorische gebouwen en/of objecten

Lange Burchwal 61

Een beeldbepalend pand met een jarenlang groot achterstallig onderhoud. De gemeente en Hugo Kotestein hebben er vele malen bij de eigenaar op aan gedrongen hier iets aan te doen. In 2018 is het pand grondig gerestaureerd en heeft zijn oude allure weer terug gekregen. Het pand staat op de lijst om als gemeentelijk monument te worden opgenomen.

Lange Burchwal gerestaureerd

Boerderij Papekopperstraat 64/66

Deze boerderij is de enige nog authentieke boerderij aan de Papekopperstraatweg. De werkgroep Oudewater heeft er jarenlang voor gepleit dat de boerderij gerestaureerd zou worden. Nadat er een nieuwe woonvergunning is afgegeven is de restauratie ter hand genomen en in 2018 afgerond. Het resultaat mag er zijn.

Riviertje De Linschoten en de oevers

Groot achterstallig onderhoud aan de beschoeiing en het wegdek van het riviertje de Linschoten maakten het noodzakelijk om middels een noodverordening snel te handelen. Dit om eventuele ongevallen te voorkomen. In 2017 is op slechte plekken een kleilaag aangebracht en is 2 km oever verstevigd. Bij deze werkzaamheden zijn 450 knotwilgen langs De Linschoten gekapt.

Volgens de bomenlijst dient een beschermde boom die bij legale of illegale kap gekapt wordt, opnieuw geplant te worden. Ook de provincie Utrecht heeft de knotbomen langs de Linschoten in 2016 als beschermd landschapselement verklaard en gesteld dat bij verwijdering van knotwilgen er een herplantingsplicht is.

Hugo Kotestein gaat er vanuit dat het college deze regels niet naast zich neer zal leggen en tot een herbeplanting van het aantal verwijderde bomen zal over gaan.

Bij de aanbevelingen van de recent samengestelde cultuurhistorische waardenkaart ligt het voorstel om De Lange Linschoten aan te wijzen als beschermd gebied.

De Romeijnsbrug

De geschiedenis van de brug gaat terug naar de 14^e eeuw toen de brug een onderdeel was van vestingwerken. In 1592 kreeg bouwmeester Paemburch opdracht een nieuwe boogbrug te bouwen. Deze brug was in 1862 zo slecht dat die werd vervangen door een rechte brug met plat wegdek. In 2017 was deze brug vanwege gebreken voor het verkeer afgesloten.

Romeijnsbrug vernieuwd als boogbrug

Hugo Kotestein heeft er verschillend malen bij de gemeente op aangedrongen de vorm van de oude boogbrug weer terug te brengen. In 2018 is de oude brug gesloopt en is begonnen met de herbouw van de boogbrug. Op 30 november werd de brug officieel door wethouder Walther Kok geopend. Een mooi resultaat, passend in beeld met de vele boogbruggen in de binnenstad van Oudewater.

Oud Hollandse Waterlinie

In de buitengebieden van Oudewater zijn restanten van de Oude Hollandse waterlinie te zien n.l. op het terrein met de aarden verdedigingswal in Hekendorp en de Linie van Pleit aan de Waardsedijk. Deze gebieden zijn opgenomen op de cultuurhistorische waardenkaart met een voorstel om het gebied aan te wijzen als cultuurhistorisch waardevol. Deze specifieke bescherming wordt dan later meegenomen in de omgevingsvisie.

Achterstallig onderhoud van diverse Rijks- en Gemeentemonumenten:

Het oude postkantoor, de ruïne Huis te Vliet, de Marktbrug, de Visbrug, de Oude Touwbaan

In ons jaarverslag van 2017 werd er al melding gemaakt van de zeer vervallen staat/ achterstallig onderhoud van het rijksmonument het 'oude postkantoor'. Helaas moet hiervan in dit jaarverslag weer melding worden gemaakt. Het geheel is een smet in de binnenstad van Oudewater. Eind 2017 is er een schetsontwerp bij de commissie ruimtelijke kwaliteit aangeboden waar partijen elkaar jammer genoeg nog niet in konden vinden. Wij spreken weer de wens uit dat de restauratie in 2019 een aanvang zal nemen.

De 300 meter lange Oude Touwbaan bij de Touwfabriek staat op de rijksmonumentenlijst.

Oude touwbaan

De oude baan wordt zo nu en dan nog gebruikt. Het achterste gedeelte is gerestaureerd en heeft een glazen raam in de achterwand. Het

resterende deel van de baan ligt er wat verwaarloosd bij en zou een opknopbeurt kunnen gebruiken. Het wachten is op initiatieven om dit te verwezenlijken.

Het oudste rijksmonument van Oudewater, de ruïne Huis te Vliet, is nog steeds niet gerestaureerd dit ondanks de middelen die door de gemeente beschikbaar gesteld zijn en de verleende goedkeuring. Door tijdgebrek is er nog geen plan van aanpak gemaakt. Wij hopen dat ook hier in 2019 de nodige aandacht aan besteed zal worden zodat de restauratie ter hand kan worden genomen.

Een onderzoek heeft aangetoond dat de Marktbrug en de Visbrug schade ondervinden van het zware verkeer in de binnenstad. Vooral de Marktbrug blijkt er slechter aan toe te zijn dan eerst gedacht werd.

Uit het onderzoeksrapport van de Marktbrug blijkt dat de scheuren en losse stenen in de muren en de boog mede veroorzaakt zijn door de trillingen van zwaar verkeer.

Schade door zwaar verkeer

Zwaar verkeer veroorzaakt veel schade in de binnenstad en de buitengebied.

De wethouder verklaart *'het staat onomstotelijk vast dat de trillingen die auto's en vrachtwagens veroorzaken de levensduur van de brug hebben verminderd'*.

Dit geldt uiteraard niet alleen voor de bruggen maar ook voor de monumentale gebouwen in Oudewater

Oude Marktbrug

De oplossing is dat het zwaar verkeer in de binnenstad wordt beperkt. Een belofte, door de coalitie gedaan, die nog moet worden nagekomen.

Diversen

ANWB bordjes

In 2017 is in opdracht van de gemeente Oudewater een onderzoek gedaan naar de situatie van de ANWB informatiebordjes in Oudewater. De doelstelling was: 'het handhaven, actualiseren en aanvullen van de huidige bordjes'. Het actualiseren van de teksten en de discussie over aanvulling van bordjes, waarbij gebruik gemaakt is van de expertise van Luuk Eijkelestam, zijn gedaan. Het wachten is nu op de uitvoering die vanwege tijdgebrek verschoven is naar 2019.

Samenwerkingsverband Oudewater met de gemeente Woerden

De ambtelijke samenwerking tussen Woerden en Oudewater is op 1 januari 2015 van start gegaan. Een recent onderzoek 'op zoek naar de juiste balans' heeft uitgewezen dat de betrokkenheid tussen beide gemeenten bij de dagelijkse gang van zaken nog veel te gering is. Dit geeft onbegrip. Het ziekteverzuim is toegenomen waardoor belangrijke zaken vooruit worden geschoven of blijven liggen. (b.v. restauratie ruïne Huis te Vliet).

**HELP ONS BESCHERMEN
EN
WORD NU DONATEUR
VAN
STICHTING
HUGO KOTESTEIN**

**Dit kan al vanaf € 15,- per jaar
Bankrekening**

NL60 INGB0003551080

**Uw gift is aftrekbaar van de
belasting i.v.m. de ANBI status**

**Het fiscaalnummer is
8040.47.698**

WERKGROEP WOERDEN

BESTUURLIJK

De werkgroep bestaat uit:

Gert Boelhouwer
Piet Brak (voorzitter)
Frank van Buren
Jan Willem Burggraaff
Luc van Dam
Anne de Goederen
Erik Gol
Ed van Keimpema
Marcel Koopmans
Ernst Meijer
Magdaleen Mulder
Lucienne Thomasse
Wim van Tuijl
Cees Vermeulen
Frits Welling

Contactadres: Piet Brak, Hoofdweg 92, 3471
JH Zegveld, telefoon 0348 692168
Email p.brak@planet.nl

Doelstelling

De werkgroep behartigt de belangen op het gebied van monumenten en cultureel erfgoed van de plaatsen Woerden en Zegveld. Woerden kreeg in 1372 stadsrechten. De plaats is van origine vestingstad en marktplaats. Op het omringende platteland waren het boerenbedrijf en de baksteenfabricage eeuwenlang de belangrijkste middelen van bestaan. Elementen van dit verleden zijn nog alom aanwezig. Als werkgroep willen we die elementen bewaren en waar het kan zichtbaarder maken. We proberen dit te realiseren door advies, overleg, publicaties en - indien nodig - door bezwaar te maken.

Activiteiten

In 2018 hielden we als werkgroep vijf vergaderingen. Daarnaast werden onderwerpen in kleinere groepen besproken. Gebruikelijk is dat tweemaal per jaar een overleg plaatsvindt met de wethouder die monumentenbeleid in portefeuille heeft. Dit overleg heeft in 2018 plaatsgevonden met wethouder T. de Weger. In februari bezocht de werkgroep het "Kaaspakhuis" aan de Emmakade waar Woerdenaar Jos van Riet ons uitleg gaf over kaas en kaasmaken. Het bezoek werd

afgesloten met het proeven van vele soorten kaas.

In juni bracht de werkgroep een bezoek aan buitenplaats Boschlust aan Geestdorp (Bos van Barten). Hier werden we ontvangen en rondgeleid door eigenaar Jan van Drie. Na bezichtiging van het koetshuis, de naastgelegen veeschuur en de boswachterswoning zijn we nog door een deel van het parkbos gelopen.

Projecten

Singeloevers

Het vervangen van de beschoeiingen langs de Singel is in 2015 gestart. Het zuidelijk en westelijk deel zijn klaar. In 2018 is in het noordelijk deel gewerkt.

Strakke oever langs Oostwijksingel

De gemeente heeft bij de keuze van materiaal en constructie ingezet op een solide aanpak, hiermee hopen op weinig onderhoud in de nabije toekomst. De keerzijde van de medaille is dat het eindbeeld erg strak wordt.

Exercitieveld

In de zomermaanden wordt het Exercitieveld intensief gebruikt voor recreatieve en culturele manifestaties. In de wintermaanden is het veld een oase van rust en ruimte. Beide vormen van gebruik zijn belangrijk voor Woerden, het veld draagt bij aan een dynamische en leefbare binnenstad. Jammer is dat de kastanjabomen die het historische veld omzomen ziek zijn. Er loopt een proef om de bloedingsziekte in de bomen tot staan te brengen. De afloop van deze proef is nog niet bekend. In 2018 moesten uit het oogpunt van veiligheid zes kastanjabomen worden omgehaald. Het Exercitieveld is een gemeentelijk monument. Stichting Hugo Kotestein is van mening dat bij plannen voor vervanging van bomen en wijziging van het gebruik van het veld de monumentenstatus van het

Exercitieveld voorop moet staan. Laat bij inrichting en gebruik de traditie van vorige eeuwen voortleven: *in de 19de eeuw was het Exercitieveld de plek voor militaire oefeningen en parades, in de 20ste eeuw de plek waar de burgerij naar toe ging voor manifestaties en vertier.*

*Vier treurwilgen op de Zandwijkssingel
situatie februari 2018*

Defensie-eiland

In 2007 heeft onze werkgroep een rapport opgesteld om aandacht te vragen voor de cultuurhistorische waarden van het militair-industriële complex. In 2012 is het nieuwe bestemmingsplan voor het Defensie-eiland door de gemeenteraad vastgesteld. De bouw van een groot aantal grondgebonden woningen en een drietal woontorens kon toen beginnen. Van de oorspronkelijke bebouwing worden alleen de Wasserij, de schoorsteen en gebouw B en C ingepast in de nieuwbouw.

Stichting Hugo Kotestein heeft in 2011 zes objecten, die bij jubilea van het militaire

Centraal Magazijn op het Defensie-eiland tussen 1873 en 1973 zijn onthuld, gelokaliseerd en hierover een boekje uitgebracht. Vier objecten zijn teruggevonden. Het gaat om een hardstenen schaal, een tegeltableau, een glas-in-loodraam en een siersmeedwerk.

Twee objecten waren meeverhuisd met Defensieonderdelen naar elders in Nederland en zijn inmiddels weer terug in Woerden.

Het glas-in-loodraam is altijd in Woerden gebleven, het lag in opslag. Twee kunstwerken zijn bij het slopen en bouwrijp maken verloren gegaan.

Stichting Hugo Kotestein doet al jaren zijn best om de kunstwerken een goede plek te geven in hun historische omgeving. Medio 2017 hebben wij bij de behandeling van de vergunning voor restauratie van de Wasserij er sterk voor gepleit om het glas-in-loodraam te plaatsen in het horecadeel van de Wasserij. De herinnering aan de vroegere militaire functie van gebouw en terrein kan hiermee zichtbaar gemaakt worden. Zowel bij de gemeente als bij de ontwikkelaar was er geen bereidheid tot overleg. Het glas-in-loodraam is nu geplaatst aan de zuidkant van de Wasserij in het trappenhuis dat leidt naar de appartementen op de verdieping.

Het gekleurde glas is in nieuwe loodstrips gezet, waarbij niet-gematteerd lood is gebruikt. Dit doet veel afbreuk aan de voorstelling.

Bovendien wrekt zich dat overdag de voorstelling niet gezien kan worden vanaf de binnenkant door invallend licht van buiten. De werkgroep vindt de plaatsing op deze plek en de manier waarop het is uitgevoerd, een compleet fiasco.

Tegeltableau uit 1948

Aan het eind van 2018 werd bekend dat het tegeltableau uit 1948, met o.a. een afbeelding van het Kasteel en enige gebouwen op het Defensie-eiland, in het trappenhuis van de openbare parkeergarage komt. De bedoeling is dat de hardstenen schaal op de groene punt van het eiland komt, goed zichtbaar vanaf de Oostdam. Helaas schuift de uitvoering voortdurend op. Het siersmeedwerk zal volgens de laatste berichten op zijn oorspronkelijke plek terugkomen, dit is op de kop van gebouw B. En nu maar hopen dat dit inderdaad gebeurt.

Bomen Van Kempensingel en Zandwijkstraat

Enkele bewoners van de Burg. H.G. van Kempensingel hebben zich in 2017 fors ingespannen om de kap van een rij lindebomen op deze singel te voorkomen. Na stukken in de krant en een pleidooi van de bewoners bij de Raadscommissie Ruimte kwam er brede steun vanuit diverse raadsfracties. Ook Stichting Hugo Kotestein heeft een brief gestuurd. De gemeente besloot kort daarop dat de bomen konden blijven staan. Maar vrij kort daarna werd het besluit herroepen omdat de aannemer met een eigen rapport op de proppen kwam, wat de gemeente deed besluiten de bomen alsnog te kappen. Op 1 maart 2018 zijn de lindebomen omgezaagd.

Enkele weken later is één van de vier treurwilgen op de Zandwijkstraat omgezaagd, omdat de boom "een gevaar opleverde voor de omgeving" aldus de gemeente. Stichting Hugo Kotestein heeft in een brief aan de gemeente gevraagd om directe herplant van een treurwilg. De gemeente wil herplant uitstellen tot het moment dat het totale Singelplan voor de groenstructuur in uitvoering komt.

Brediuspark

De Stichting Landgoed Bredius en de Stichting Hofstede Batestein spannen zich in voor een optimaal beheer van het landgoed en herbouw van de in 2008 afgebrande boerderij Batestein. In 2018 hebben er belangrijke verbeteringen op het landgoed plaatsgevonden. Diverse bruggen en banken zijn vernieuwd. En het Arboretum is heringericht, het is nu opener en er is een kronkelend wandelpad aangelegd. Een projectgroep gevormd door vertegenwoordigers van beide stichtingen en diverse Woerdense belangengroepen op het terrein van natuur en cultureel erfgoed - waaronder Stichting Hugo Kotestein - is bezig een plan te maken voor herinrichting van het gebied tussen de Van Kempensingel en de hofstede Batestein. Hopelijk krijgt dit in 2019 zijn beslag.

Oudelandseweg 44

Over dit terrein - vroeger Graanhandel Arie Blok, later Kaashandel Treur - wordt al meer dan 20 jaar gepraat. Er zijn meerdere keren plannen gelanceerd voor bouw van appartementen. Deze zijn bij de omwonenden steeds met veel scepsis ontvangen en daardoor niet doorgeslagen.

De bedrijfsbebouwing van de voormalige graanhandel is gesloopt

In mei 2017 is een nieuw bouwplan in procedure gebracht. Omdat het plan niet past in het bestemmingsplan is een nieuw bestemmingsplan voor de bouwlocatie opgesteld.

De werkgroep heeft bezwaar gemaakt tegen het nieuwe bestemmingsplan en het bouwplan. Ook een aantal omwonenden heeft bezwaar gemaakt. De werkgroep vindt dat het bouwplan niet in de omgeving past, en dat het woongebouw te hoog en te groot wordt. De gemeenteraad heeft tweemaal over het bestemmingsplan gediscussieerd. Diverse fracties hadden kritiek op het uiterlijk en de massaliteit van het ontwerp. Uiteindelijk heeft de Raad het bestemmingsplan met een stemverhouding van 21 tegen 10 goedgekeurd. De bewonersgroep, die bezwaar heeft tegen het bouwplan, en Stichting Hugo Kotestein zijn in beroep gegaan bij de Raad van State. Tegelijk hebben zij bij de Raad van State een verzoek tot schorsing van het bestemmingsplan en de bouwvergunning aangevraagd. De zitting over het verzoek tot schorsing was op 18 juni, de uitspraak op 29 juni 2018. De uitspraak was negatief voor onze stichting en de andere bezwaarmakers. Voor de projectontwikkelaar was hiermee de weg vrij om de opstallen te slopen. Inmiddels zijn de gebouwen weg. De zitting voor de bodemprocedure is in maart 2019.

Cultuurhistorische waardenkaart

De gemeente werkt aan een cultuurhistorische waardenkaart. Een extern bureau heeft alle cultuurhistorische waarden in de gemeente Woerden in kaart gebracht en voorzien van een waardering. Een klankbordgroep begeleidt de inventarisatie.

Het doel van de kaart is om deze te gebruiken als input voor toekomstig monumentenbeleid, omgevingsplannen en nota's over recreatie en toerisme. Verder is het de bedoeling dat de kaart als pdf-bestand op de gemeentelijke website komt te staan, zodat inwoners er kennis van kunnen nemen. Daarnaast zullen de gegevens worden uitgewisseld met de provincie zodat de informatie ook via de cultuurhistorische atlas van de provincie geraadpleegd kan worden.

Transformatorhuis aan de Leidsestraatweg uit ca. 1930

Vanuit de werkgroep Woerden-Zegveld doen Ed van Keimpema en Piet Brak mee in de klankbordgroep. Zij hebben vanuit hun kennis van de lokale situatie inmiddels heel veel historische informatie aangereikt. Graag zien we bij Stichting Hugo Kotestein dat de cultuurhistorische waardekaart een reëel en volledig overzicht geeft van beschermwaardig erfgoed, het moet in ieder geval meer zijn dan een verzameling mooie plaatjes. In 2018 was er geen voortgang in dit project. Voor 2019 zet de gemeente in op afronding en implementatie in het gemeentelijk beleid.

Toponiemen

Het Kadaster heeft aan Stichting Hugo Kotestein gevraagd om behulpzaam te zijn bij het inventariseren van veldnamen. Het gaat om namen van plaatsen, waterlopen, gebouwen en gebieden, ook wel aangeduid als 'toponiemen'. Een selectie hiervan wordt opgenomen op topografische kaarten die door het Kadaster worden uitgegeven. De werkgroep Woerden heeft voor de voormalige gemeenten Woerden (inclusief Rietveld en Barwoutswaarder) en Zegveld een inventarisatie van toponiemen

gedaan. Het Kadaster gaat de informatie binnenkort verwerken.

Welstandsbeleid en reclamebeleid

In 2013 is de gemeente een andere weg ingeslagen voor het welstandsbeleid. In het grootste deel van de gemeente is geen welstandsadvies meer nodig. Het welstandsadvies is wel verplicht in de binnenstad van Woerden en in de cultuurhistorische waardevolle bebouwingslinten in de rest van de gemeente.

Verstorende reclame op beeldbepalend pand

Bij invoering van het nieuwe welstandsbeleid is gesteld dat na drie jaar een evaluatie zou volgen. Deze heeft nog niet plaatsgevonden. In het kielzog van het welstandsbeleid is in 2013 ook het reclamebeleid versoepeld. In een welstandplichtige gebieden moet voor een reclameobject, dat de vorm heeft van een bouwwerk (zoals een steigerdoek of lichtbak), een omgevingsvergunning worden aangevraagd.

Voor reclame op een gemeentelijk of rijksmonument moet altijd een omgevingsvergunning worden aangevraagd. De laatste tijd ziet onze werkgroep reclame-uitingen op monumenten en beeldbepalende panden die verstorend werken en afbreuk doen aan het object. In een overleg met de gemeente is het onderwerp aangekaart. In 2019 volgt een bespreking hierover.

Werkzaamheden bij de Grecht

Het landschap ter weerszijden van de Grecht is cultuurhistorisch en archeologisch zeer interessant. In 2012 zijn tijdens de aanleg van een natte waterberging sporen van bewoning aangetroffen uit de begintijd van de ontginningen, die zijn ten noorden van Woerden in de 11de eeuw begonnen.

In 2016 heeft het Hoogheemraadschap een nieuw plan gepresenteerd. Iets ten noorden van de natte waterberging moet een droge waterberging komen. Dit betekent een

behoorlijke ingreep in het cultuurlandschap. Op de beoogde plek sluit de verkavelingstructuur aan op de structuur van de polder Kamerik-Mijzijde. Meer dan 500 jaar geleden is door het graven van de Grecht hier een deel van de polder Kamerik-Mijzijde afgesneden, tot op heden is dat nog goed in het landschap te zien.

Pingsdorf aardewerk uit ca. 900-1200 gevonden bij de Grechtkade

In 2018 is het plan voor de droge waterberging uitgevoerd. Tegelijk is de westelijke Grechtkade versterkt en is ruim 3 km aan natuurvriendelijke oever gegraven. Stichting Hugo Kotestein heeft via een zienswijze aangedrongen op archeologisch vooronderzoek en archeologische begeleiding tijdens het werk. Het vooronderzoek is gedaan door een archeologische afdeling van het ingenieursbureau Antea Group. Het vooronderzoek is helaas niet grondig gedaan en het leverde dan

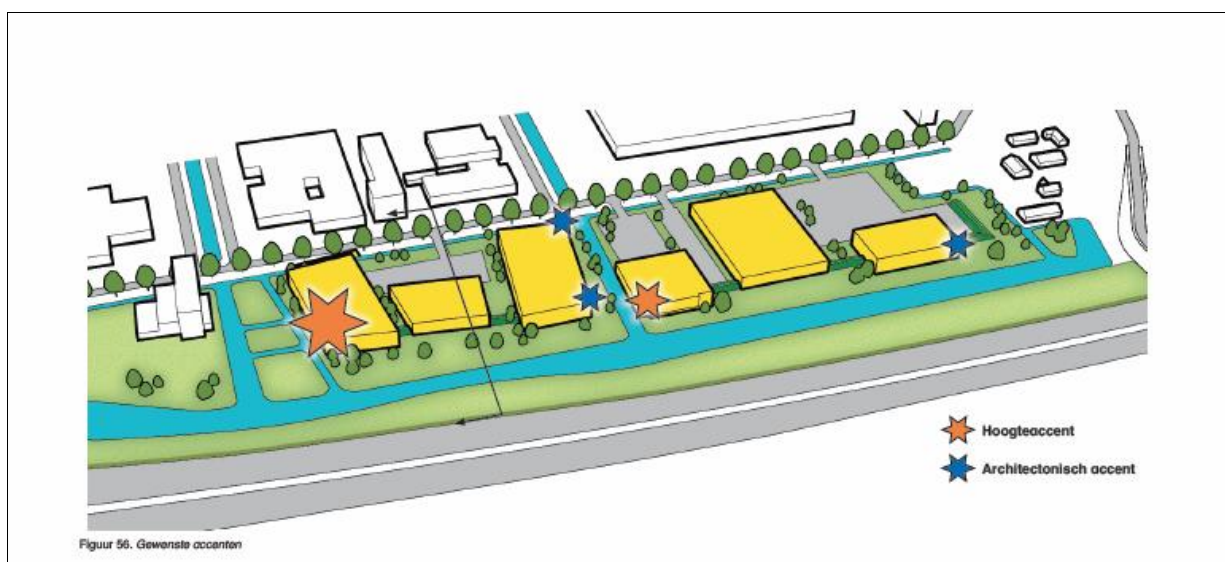
ook niets op. Vervolgens was dit voor de gemeente aanleiding om geen archeologische begeleiding tijdens het werk te verlangen.

Werkgroep Piet Brak heeft met het waterschap kunnen afspreken dat hij tijdens het werk waarnemingen kon doen. Dit heeft interessante vondsten opgeleverd. Op circa 10 plekken heeft hij aardewerkscherven gevonden uit de 12de/13de eeuw. Alle vondsten zijn gedaan op korte afstand van de huidige Grecht. De vondsten zijn bevestigd door het bureau Hollandia Archeologen uit Zaandijk. Door deze vondsten wordt de theorie dat de ontginning van de polder Zegveld en Kamerik Mijzijde bij de vroegere Meijeloop is begonnen, verder onderbouwd. Nader professioneel archeologisch onderzoek volgt in 2019.

Voortuin A12

Een vertegenwoordiging uit de werkgroep heeft in het verslagjaar gesproken over de invulling van de zogenaamde Voortuin A12, een strook grond tussen bedrijventerrein Polanen en de A12.

De eigenaar van deze grond heeft zijn eigendom onlangs verkocht aan een consortium van enige Woerdense bedrijven. Het gesprek is gevoerd met ambtenaren en de initiatiefnemers van het plan. Er moet nu voor deze strook een bestemmingsplan worden gemaakt. Gestreefd wordt naar een zorgvuldige inpassing van de op te richten bebouwing op deze zichtlocatie. Als Stichting zullen we het plan blijven volgen.

Figuur 56. Gewenste accenten

Voortuin A12

Gewenste accenten volgens het stedenbouwkundig plan

Westdampark

In oktober 2018 is de gemeente aan de gang gegaan met plannen voor herinrichting van het Westdampark. Er is een informatieavond gehouden waar het voorlopig ontwerp is besproken. Door inwoners zijn ideeën aangedragen. Veel van deze ideeën zijn in het definitieve herinrichtingsplan opgenomen zoals de aanleg van een pluk- en moestuin en het aanlichten van bomen. Wij vinden deze nieuwe elementen niet passen in het oudste stadspark van Woerden.

Juliana en Bernharbank uit 1937

Nog uit te werken is het idee voor de bouw van een paviljoen, waarmee er een opberg- en schuilruimte komt ten behoeve van jongeren die in het park werktaken zullen uitvoeren. De randvoorwaarden voor het paviljoen staan in het plan: een grondoppervlak van maximaal 8 bij 8 meter en een hoogte van maximaal 8 meter.

Een paviljoen in het park wijzen wij op voorhand niet af, maar de voorgestelde maten vinden wij buiten proportie. Ooit stond in het park een muziektent van zeer bescheiden afmetingen, op oude foto's is deze te zien. Omstreeks de Tweede Wereldoorlog is de muziektent verdwenen. Denk eerder aan een paviljoen van de omvang van die voormalige muziektent.

Het park wordt minder groen. Alle onderbegroeiing wordt weggehaald, terwijl struiken en heesters sinds de aanleg van het park hierin een karakteristiek element zijn; een verkeerde keuze vinden wij.

Tot slot vindt de Stichting dat de Juliana en Bernharbank moet blijven staan waar deze in 1937 is neergezet, en nu na ruim 80 jaar nog staat. Met herinneringsmonumenten moet men niet sjouwen als het niet nodig is.

Objecten

Kerkstraat 2

Van het pand Kerkstraat 2 is in 2018 de bestemming gewijzigd van winkel in horeca, daarnaast is een omgevingsvergunning

verleend voor verandering van de gevelpuien. De verbouwing is inmiddels uitgevoerd.

Vóór de verbouwing....

De traditionele winkelpui aan de Kerkstraat, de portiek op de hoek Kerkstraat/Rijnstraat en de etalageruit in de Rijnstraat hebben plaatsgemaakt voor langwerpige verticale glasvlakken, deels bedoeld als deur. Stedenbouwkundig gezien is dit een ongewenste ontwikkeling.

Op de hoeken van Kruisstraat en Kerkstraat draait de bebouwingsas van de Voorstraat en Rijnstraat een kwartslag. De hoekpanden voegen zich qua opzet naar dit gegeven. De hoekpanden zijn daardoor ankerpunten in de stedelijke structuur van Woerden, zowel qua situering, gevelindeling, aanblik als historische ontwikkeling.

...en nà de verbouwing

Door de gevels van het pand Kerkstraat 2 open te breken voor een breed opgezette onderpui, die zonder duidelijke segmentering van de ene straat doorloopt in de andere straat, is dit historische gegeven ernstig verknoeid. Kortom, met deze bouwaanvraag had veel zorgvuldiger omgegaan moeten worden.

Schutsluis Zegveld

Deze voormalige schutsluis tussen de Grecht en de Zegveldse wetering verloor in 1967 zijn functie. Sindsdien functioneert het object als inlaatduiker. De oude schutsluis is gemeentelijk monument.

Informatiebord met historische foto

Het Waterschap heeft aan de oostzijde van de voormalige sluis een nieuwe en hogere waterkering gemaakt. Het gevolg was dat er aan de voormalige sluis bouwkundige aanpassingen moesten komen in verband met de inlaatfunctie. Voor het Waterschap was dit aanleiding om tegelijk de vroegere schutsluis te restaureren.

Bij de restauratie is de sluiskolk droog gezet. Dat maakte het mogelijk om te zien hoe de fundering en de vloer van de sluis eruit zien. Aan de vloer is te zien dat de sluis in het verleden al eens uitgediept is. Dat zal vermoedelijk omstreeks 1940 gebeurd zijn.

Kaaspakhuis Van Dommelen

Op Leidsestraatweg 141-143 stonden tot oktober 2018 twee kaaspakhuisen. De pakhuisen zijn afgebroken om plaats te maken voor nieuwbouw van 8 appartementen en een stallingsruimte voor auto's.

Het oudste pakhuis dateerde uit 1939 en is gebouwd in opdracht van firma Keg & Co te Zaandam. In 1961 werd aan de westkant een tweede pakhuis neergezet. De pakhuisen waren toen in gebruik bij kaashandel L. van Dommelen. De pakhuisen stonden op de plek waar eerder een scheepstimmerbedrijf was gevestigd dat in de 18de en 19de eeuw in handen was de familie Van Wijngaarden. Deze scheepswerf hield rond 1930 op te bestaan. Eén oude loods op het aanpalende erf aan de westkant herinnert nog aan de voormalige scheepswerf.

De tandheugel voor de bediening van de waterschuif is op de oude plek teruggezet